

แบบเรียนภูมิศาสตร์

สำหรับ

ชั้นมัธยมปีที่ ๓ และปีที่ ๔

(ตามประมวลศึกษาใหม่)

รองอำมาตย์ตรี เกื้อน อาสนานนท์

รวบรวม

พิมพ์ครั้งที่สอง ๕๐๐๐ ฉบับ

พ.ศ. ๒๔๗๗

ราคาเล่มละ ๓๕ สตางค์

พิมพ์ที่โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ ถนนบำรุงเมือง ในพระนคร

มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

แบบเรียนภูมิศาสตร์

๒๕๖

ร. อ. ต. เลื่อน อาสนานนท์

ที่กระทรวงธรรมการอนุญาตให้ใช้เป็นแบบเรียนประจำชั้น
ต่าง ๆ ได้ คือ

๑. หนังสืออ่านภูมิศาสตร์เล่ม ๑ สำหรับ
ชั้นมัธยมปีที่ ๓ หรือประถมปีที่ ๕ ราคาเล่มละ ๓๐ สตางค์

๒. หนังสืออ่านภูมิศาสตร์เล่ม ๒ สำหรับ
ชั้นมัธยมปีที่ ๔ หรือประถมปีที่ ๖ ราคาเล่มละ ๓๐ สตางค์

๓. แบบเรียนภูมิศาสตร์ สำหรับชั้นมัธยม
ปีที่ ๓-๕ ราคาเล่มละ ๑๕ สตางค์

มีจำหน่ายตามร้านจำหน่ายแบบเรียน และโรงพิมพ์
ใหญ่ ๆ ในพระนครทั่วไปแล้ว

๗ ๑๕๕๔
บ ๑๑๗
ค ๑๑๕ ข

แบบเรียนภูมิศาสตร์

สำหรับ

ชั้นมัธยมปีที่ ๓ และปีที่ ๔

(ตามประมวลศึกษาใหม่)

รองอำมาตย์ตรี เตือน อาสนานนท์

รวบรวม

พิมพ์ครั้งที่ ๕๐๐๐ ฉบับ

พ.ศ. ๒๔๗๗

ราคาเล่มละ ๓๕ สตางค์

พิมพ์ที่โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ ถนนบำรุงเมือง ในพระนคร

มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

(สำเนา)

ใบอนุญาตให้ ใช้แบบเรียน

ฉบับที่ ๑๓๓/๖๓๘

วันที่ ๒๔ เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๔๗๗

หนังสือแบบเรียนภูมิศาสตร์ ของรองอำมาตย์ตรี
เลื่อน อาสนานนท์ พิมพ์ครั้งที่สอง จำนวนห้าพันฉบับ
ใน พ.ศ. ๒๔๗๗

เจ้าหน้าที่ได้ตรวจแล้ว อนุญาตให้ใช้ในโรงเรียนได้

(ลงนาม) พระสารสาสน์ประพันธ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ

(ใช้ ได้เฉพาะในการพิมพ์คราวนี้เท่านั้น และห้ามมิให้นำใบอนุญาตนี้ไปพิมพ์
ในหนังสือเรื่องอื่นที่มีได้รับอนุญาตเป็นอันขาด)

คำนำ

แบบเรียนภูมิศาสตร์ประเภทนี้ ได้มีผู้รวบรวมขึ้นบ้างแล้ว แต่ส่วนมากใช้สำหรับชั้นสูง แม้ครูผู้สอนจะนำมาสอนก็จะต้องเลือก เพี้ยนหยิบมาเฉพาะที่ควรการศึกษา แต่ก็ไม่เป็นการสะดวกเสมอไปนัก บางทีเขามามากเกินไป ทำให้สอนไม่จบตามหลักสูตรบ้าง บางที เขมาน้อยเกินไป สอนจบก่อนกำหนดบ้าง บางครั้งก็สอนตาม ประมวลการสอนที่กำหนดไว้โดยตรง ไม่ได้พิจารณาเพราะเห็นว่า ที่ กำหนดไว้อย่างนั้น ๆ ต้องการให้สอนอะไรบ้างที่ไม่ได้กล่าวถึง

ตามสมัยที่กล่าวมานี้ เห็นว่าถ้าได้มีแบบเรียนภูมิศาสตร์ประเภท นี้สำหรับชั้นโดยละเอียดแล้ว ก็จะทำให้ความสะดวกแก่ครูและนักเรียน บ้าง แม้อย่างน้อย ก็พอเป็นแนวความคิดให้ครูติดตาม หรือถ้า สอนไม่จบโดยเหตุใด ๆ ก็ดี นักเรียนจะได้ประกอบกับที่ครูให้ จดไป การมีแบบเรียนชั้นมาก ๆ ย่อมเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนเสมอ แต่ก็ได้รวบรวมเฉพาะหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาเท่านั้น

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมานี้ ข้าพเจ้าจึงได้รวบรวมแบบเรียน ภูมิศาสตร์สำหรับชั้นมัธยมศึกษา ๓ และ ๔ ชั้น โดยละเอียด และการ รวบรวมแบบเรียนเล่มนี้ ได้อาศัยหลักความรู้เดิมที่เรียนมาบ้าง อาศัยตำราของท่านผู้รู้ทั้งหลายหลายเล่มประกอบ หากขาดคก นกพร่องอย่างไรก็เป็นความบกพร่องของผู้รวบรวมเอง หาใช่เจ้าของ

คำรานั้นๆ ไม่ หนึ่งภูมิศาสตร์เป็นคำราก็ไม่ค่อยคายตัวนัก บางอย่าง
ต้องเปลี่ยนตามกาลสมัย ฉะนั้นจึงขอประทานอภัยในความบกพร่อง
หวังความกรุณาจากท่านทวไปเป็นที่สุด.

เถื่อน อาสนานนท์

โสดีดโมสร ขนบุรี

คำนำพิมพ์ครั้งที่ใหม่

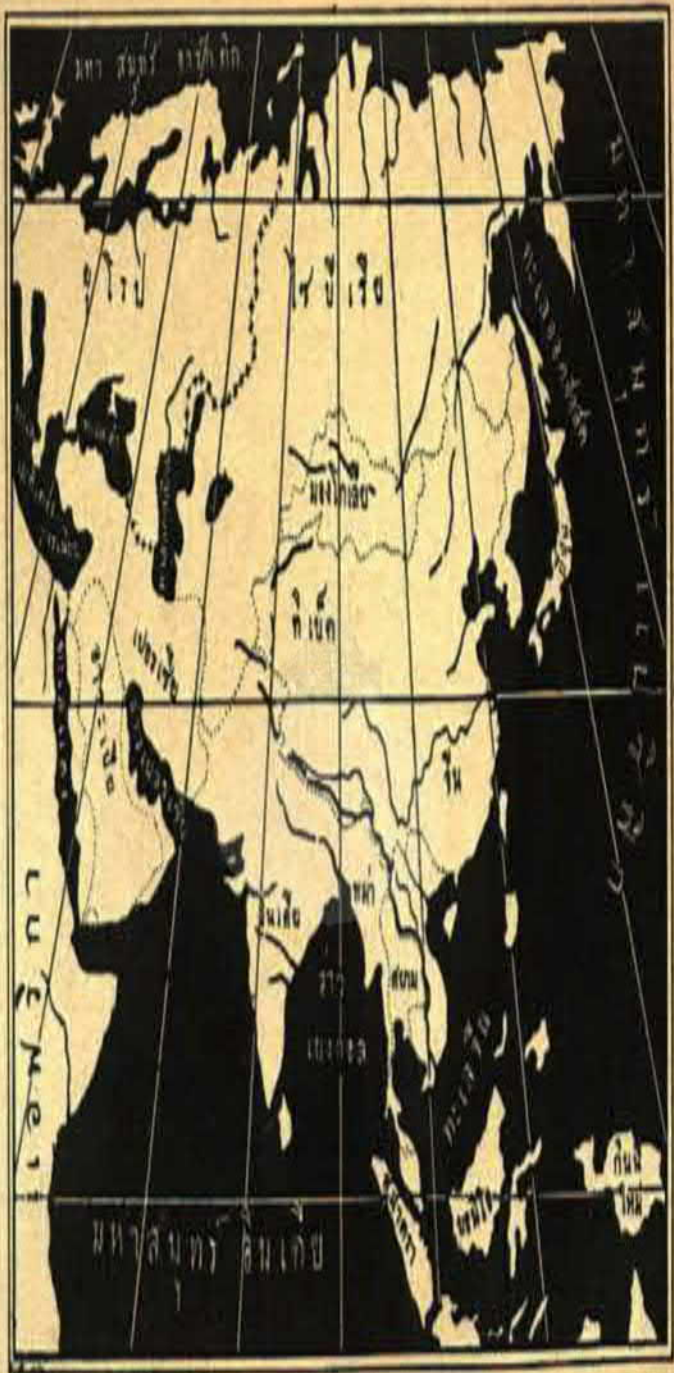
หนังสืออ่านภูมิศาสตร์สำหรับชั้นมัธยมปีที่ ๓ (ป. ๕) กับ
ปีที่ ๒ (ป. ๖) และแบบเรียนภูมิศาสตร์ ม. ๓-๕ ซึ่งข้าพเจ้าได้
เรียบเรียงและรวบรวมขึ้นจนได้เล่ม เป็นหนังสือชุดภูมิศาสตร์ชั้น
มัธยมศึกษา เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๗ นั้น ปรากฏว่าเป็นที่นิยมใช้เป็นแบบเรียน
ตามโรงเรียนต่าง ๆ เป็นอันมาก ซึ่งระยะเปิดเรียนภาคต้น หนังสือ
ชุดนี้ขาดคราว ข้าพเจ้าจึงได้ขออนุญาตต่อกระทรวงพิมพ์ขึ้นใหม่อีก
การพิมพ์ครั้งนี้ได้เพิ่มเติมให้ผิดไปจากรูปเดิมเลย เป็นแต่ตรวจ
แก้ทั้งคงบกพร่องอยู่เล็กน้อยให้ถูกต้องยิ่งขึ้นเท่านั้น.

ถ. อาสนานนท์

บัญชีเรื่อง

ก. ทวีปเอเชีย	หน้า ๑
๑. ประเทศสยาม และประวัติศาสตร์	„ ๘
๒. ประเทศจีน	„ ๓๘
๓. ประเทศญี่ปุ่น	„ ๔๒
๔. ประเทศอินเดีย	„ ๔๕
๕. มลายุของอังกฤษ	„ ๔๘
๖. หมู่เกาะมลายู	„ ๕๐
ข. ทวีปยุโรป	„ ๕๖
๑. ประเทศอังกฤษ	„ ๕๗
๒. ประเทศฝรั่งเศส	„ ๕๘
๓. ประเทศเยอรมนี	„ ๖๐
๔. ประเทศรัสเซีย	„ ๖๒
๕. ประเทศอิตาลี	„ ๖๔
๖. ประเทศกรีซ	„ ๖๖
๗. สวิตเซอร์แลนด์	„ ๖๖
๘. ออสเตรีย-ฮังการี	„ ๖๗
๙. เซโก-สโลวาเกีย	„ ๖๗
๑๐. ยูโกสลาเวีย	„ ๖๘
๑๑. ประเทศเบลเยียม	„ ๖๘

๑๒. ชอลแลนด์	หน้า ๖๕
๑๓. เดนมาร์ก	" ๗๐
๑๔. นอร์เวย์	" ๗๑
๑๕. สวีเดน	" ๗๑
ค. ทวีปแอฟริกา	" ๗๓
๑. อียิปต์ (ไอกุปต์)	" ๗๔
๒. อะบิสซิเนีย	" ๗๕
๓. ลิเบีย	" ๗๖
๔. เมืองขึ้นของอังกฤษ	" ๗๖
๕. เมืองขึ้นของฝรั่งเศส	" ๗๘
๖. เมืองขึ้นของเบลเยียม	" ๗๘
๗. " " โปรตุเกส	" ๗๘
๘. " " อิตาลี	" ๗๘
๙. " " สเปน	" ๗๘
ข. ทวีปอเมริกาเหนือ	" ๘๐
๑. สหรัฐอเมริกา	" ๘๐
๒. แคนาดา	" ๘๒
๓. เม็กซิโก	" ๘๓
๔. อเมริกากลาง	" ๘๔
๕. หมู่เกาะอินเดียนตะวันตก	" ๘๕
ง. ทวีปอเมริกาใต้	" ๘๗
ประเทศต่าง ๆ ที่เป็นวิสัยลิก	" ๘๗

ประเทศสำคัญ ๆ ในทวีปเอเชีย

ก. ทวีปเอเชีย

ขนาด ทวีปเอเชียเป็นทวีปที่ใหญ่ที่สุด มีพื้นที่ใหญ่กว่า
ทวีปยุโรปประมาณ ๕ เท่า หรือมีพื้นที่ราว $\frac{๑}{๓}$ ของพื้นที่ทั้งหมด
ในโลก

อาณาเขตที่ ทวีปเอเชียมีอาณาเขตคั่นต่อไปนี้ คือ:-

ทิศเหนือ- ติดต่อกับมหาสมุทรอาร์กติก

ทิศตะวันออก- ติดต่อกับมหาสมุทรแปซิฟิก

ทิศใต้- ติดต่อกับมหาสมุทรอินเดีย

ทิศตะวันตก- ติดต่อกับทะเลแดง ทะเลดำ ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน

ภูเขาฮิมาลายา และแม่น้ำฮิมาลายา

ภูมิประเทศ- ภูมิประเทศของทวีปเอเชียประกอบด้วยที่
ราบ, ที่ราบสูง, และภูเขา

ก. ที่ราบผืนใหญ่อยู่ทางทิศเหนือ เช่น ที่ราบไซบีเรีย,
ที่ราบในประเทศจีน นอกจากนี้ยังมีที่ราบในส่วนอื่นอีก เช่น
ที่ราบในลุ่มแม่น้ำแกมยัส (คงคา), แม่น้ำอินดัส (สินธุ) แม่น้ำ
ยูเฟรติส, และแม่น้ำโคกวิซ เป็นต้น

ข. ที่ราบสูง มีที่สำคัญ ๆ คือ ที่ราบสูงกลางใหญ่ หรือ
เรียกว่า "The great central table land" ที่ราบสูงตอน
แบ่งออกเป็นส่วน ๆ คือ ส่วนหนึ่งเรียกว่า "ปามีร์" อีกส่วน

หนึ่งได้แก่ที่ราบสูงของประเทศทิเบต และยังมีที่ราบสูงอิหร่านที่
อยู่ในประเทศอิหร่าน. อาฟกานิสถาน บลูชีสถาน

ที่ราบสูงเคกชาน, ในประเทศอินเดีย

ค. ภูเขา— จำแนกออกเป็น ๓ พืดใหญ่ ๆ คือ

(๑) พืดกลางติดต่อกับที่ราบกลางใหญ่ ได้แก่ภูเขาสะแตม
โนวอย ยับโนนอย อัลไต บัตุทส์ ฯลฯ

(๒) พืดทางทิศตะวันตก มีภูเขาคอเคซัส ภูเขาเอเดเบซ
ภูเขาทอรัส

(๓) พืดทางทิศใต้ มีภูเขาฮิมาลายัน พืดภูเขาออกดงตะวันตก
และออกดงตะวันออก

แม่น้ำ— เนื่องจากมีภูเขาและที่ราบสูงมากนี้เอง ทวีป
เอเชียจึงมีแม่น้ำมาก ถ้าจำแนกเป็นพวกใหญ่ได้ ๔ พวก คือ—

(๑) พวกที่ไหลลงไปทางทิศเหนือ ได้แก่แม่น้ำไซบีเรีย
ของแม่น้ำคอบ แม่น้ำเอคัต, อีสซึม, แม่น้ำเยนนิไซ มีสาขา
คือ แม่น้ำแองกรา ไหลมาจากทะเลสาบไบคาล

(๒) ไหลลงสู่ทิศตะวันออก มีแม่น้ำอามูร์ (Amoor)
แม่น้ำฮองโห, แยงซีเกียง, และแม่น้ำชเกียง

(๓) ไหลลงสู่ทิศใต้ มีแม่น้ำโขง, แม่น้ำเฮอร์วดี (Ira-
vaddy), แม่น้ำพรหมบุตร แม่น้ำแกงยีส์ ฯลฯ

(๔) ไหลสู่ทะเลสาบ คือแม่น้ำอามู (Amo), แม่น้ำอูราล

ทะเลสาบ— ทะเลสาบมี ๒ ชนิด คือชนิดที่น้ำเค็ม ได้แก่ทะเลสาบแควสเบียน, ทะเลสาบฮาวาล, ทะเลสาบเคตซ์, และทะเลสาบบอดแคช, ทะเลสาบชนิดที่น้ำจืด คือทะเลสาบไมกาล, เป็นทะเลสาบที่ใหญ่ที่สุด ในจำพวกทะเลสาบน้ำจืดด้วยกันในทวีปเอเชีย และเป็นทะเลสาบที่ลึกที่สุดในโลก

ฝั่งทะเล— ทางทิศเหนือมีฝั่งทะเลมาก แต่ในทะเลเป็นน้ำแข็งตลอดปี จึงไม่มีประโยชน์อะไร ฝั่งทะเลทางทิศตะวันออกและทิศใต้ (ทางมหาสมุทรแปซิฟิก และมหาสมุทรอินเดีย) เป็นฝั่งทะเลที่มีประโยชน์มาก เพราะน้ำทะเลเขาส่งให้เป็นข้าวเหมาะแก่การปลูกเรือสินค้า

แหลม (คาบสมุทร)— ทางทิศเหนือมีแหลมนอร์ทอีสต์ทูเคป (North East Cape) อยู่เหนือที่สุด ทางทิศตะวันออก มีแหลมอีสต์ทูเคป (East Cape) ทางทิศใต้มีแหลมโรมาเนีย (Romania) ซึ่งอยู่ทางใต้ที่สุด และแหลมโคโมริน (Comorin) ในประเทศอินเดีย ทางทิศตะวันตกมีแหลมบาบา อยู่ทางทิศตะวันตกที่สุด

อ่าวและทะเล ทางทิศเหนือ ในมหาสมุทรอาร์กติก มีทะเลคารา และอ่าวโอบี ทางทิศตะวันออก มีทะเลโอคอตสกี ทะเลญี่ปุ่น ทะเลเหลือง ทะเลจีน ทะเลตะวันออก ทางทิศใต้ มีอ่าวสยาม อ่าวเบงกอล อ่าวมะละคา อ่าวอิหร่าน อ่าวโอมาน อ่าวเอเดน ทะเลอาระเบีย ทะเลแดง, ทางทิศตะวันตกมีทะเลดำ

ช่องหรือช่องแคบ- มีช่องเบริง, ช่องมะละกา, ช่อง
พอลก ช่องแบบเฮดแมนเคบ

หมู่เกาะ- ทางทิศเหนือ มีหมู่เกาะเคียวโซฟ ทางทิศ
ตะวันออกมีเกาะคูไรด์ (Kurile) เกาะดักเคดิน, หมู่เกาะ
ญี่ปุ่น, หมู่เกาะลูซ, เกาะฟอร์โมซา, เกาะฮ่องกง, และเกาะ
ไหหลำ ทางทิศใต้มีเกาะลังกา (Ceylon), หมู่เกาะดักคาดีฟ,
หมู่เกาะมอลดีฟ, และหมู่เกาะแซนตาแมน ทางทิศตะวันตกมี
หมู่เกาะไซปรัส

อากาศ- ในทวีปเอเชียมีอากาศหลายอย่าง เพราะว่า
พื้นที่ขยายออกมาจากทิศเหนือ ถึงเส้นศูนย์เที่ยง ถ้าแบ่งอากาศ
ออกไป ได้เป็น ๓ ชนิดดังนี้

๑. ตอนเหนือมีอากาศหนาวเย็น ในบางที่น้ำกลายเป็น
น้ำแข็งได้ ๘ เดือน

๒. ตอนกลางมีที่ราบสูงมาก ถึงฤดูหนาว ๆ จัก เพราะ
อยู่ที่สูงและมีอากาศแห้งแล้ง ไม่มีฝนตก

๓. ตอนใต้ อากาศค่อนข้างร้อนมาก และมีฝนตกชุกด้วย

โลกทวีปในดิน- มีโคหาคู่ต่าง ๆ หลายชนิด และ
พืชผลก็มาก แยกออกเป็นพวก ๆ ดังนี้

๑. พวกแร่ธาตุ ได้แก่เพชร, หินที่มีค่าต่าง ๆ หาได้

ในประเทศอินโดจีน ทางละแวกนี้ หาได้ในไซบีเรีย, อินเดี, จีนและญี่ปุ่น, ทองชาวมี่ในไซบีเรีย, คัมภีร์มีในแหลมมลายู, ประเทศจีน พรหมมีในประเทศจีน และญี่ปุ่น เหล็กและถ่านหินมีอยู่แทบทั่วไป แต่ไม่ได้ทำการขุดกันมากนัก

๒. พืชพรรณ มีหลายอย่างหลายชนิด ทั้งนี้เพราะพื้นที่ใหญ่กว้างขวาง และมีอากาศแตกต่างกัน พืชสำคัญ ๆ คือ

ชา- มีในประเทศจีน, ญี่ปุ่น เกาลัดกา, อินเดีและมณฑลแอตลันติก

ข้าว- มีในแหลมอินโดจีนมาก

อบเชย- มีในเกาะลังกามาก

คราม, ฝิ่น, ต้นป่าน- มีในอินเดีมาก

ข้าวบาเลย์- มีในไซบีเรียมาก

ข้าวสาลี- มีในอินเดีทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ

ไม้ต่าง ๆ- มีไม้สัก, ไม้มะเกลือ, ไม้หอมต่าง ๆ ขึ้นอยู่ตามป่าทั่วไป

หมาก, มะพร้าว, ต้นตาล, มีมากในเอเชียทางทิศใต้และทางทิศตะวันตกเฉียงใต้

๓. สัตว์ มีหลายชนิด หลายพวก คือ:-

พวกสัตว์เลี้ยง, ม้า, ช้าง, ม้า, วัว, ควาย, แพะ, แกะ, เป็นต้น

พวกสัตว์ที่มีขนที่มีมนุษย์ใช้ทำเครื่องนุ่งห่ม, มีแพะ, แกะ, สุนัขจิ้งจอก, สุนัขใน, อยู่ทางประเทศแถบเหนือ

พวกสัตว์ที่กินเนื้อดิบเป็นอาหาร ได้แก่ เสือ, สิงห์โต, สุนัขใน, สุนัขจิ้งจอก, จระเข้, งูเห่า, มีมากทางทิศตะวันออกเฉียงใต้

พลเมือง— พลเมืองในทวีปเอเชียมีประมาณพันล้านคนเศษ มีมากกว่าครึ่งของพลเมืองทั้งหมดในโลก พลเมืองของทวีปเอเชียแบ่งตามชาติ คือ ชาติมองโกล คนชาตินี้ผิวเหลือง เช่น จีน ญี่ปุ่น และไทย ชาติคอเคเซีย คนชาตินี้ผิวขาว เช่น พวกฮินดู ยิว เปอร์เซีย อาหรับ พวกนี้ผิวดำแดง เช่น ชาวมะลายู ชาวสุมาตรา เป็นต้น

ศาสนา— ศาสนาสำคัญ ๆ เช่น พุทธศาสนา ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม ฯลฯ เกิดในทวีปเอเชียทั้งนั้น ชาติมองโกลโดยมากนับถือพุทธศาสนา ชาติคอเคเซียนับถือศาสนาพราหมณ์ และศาสนาอิสลาม เป็นต้น

ประเทศต่าง ๆ— ประเทศต่าง ๆ ในทวีปเอเชียมีหลายประเทศ แต่ที่เป็นเอกราชราว ๆ ๓๐ ประเทศด้วยกัน คือ:-

๑. ประเทศสยาม เมืองหลวงชื่อกรุงเทพฯ มีกษัตริย์อยู่ได้กฎหมาย
๒. " จีน " " นานกิง เป็นประชาธิปไตย
๓. " ญี่ปุ่น " " โตเกียว กษัตริย์อยู่ได้กฎหมาย
๔. " ตุรกี " " แองกอร่า ประชาธิปไตย

๕. ประเทศอาหรับ เมืองหลวงชื่อริยาด กษัตริย์อยู่เหนือกฎหมาย

๖. " อีรัก " " บักดาด " " ได้ " "

๗. " อิหร่าน " " เทหะราน " " " " "

๘. " อาฟกานิสถาน " " คาบูล " " " " "

๙. " เนปาล " " กัตมันดู " " " " "

๑๐. " พูตัน " " ภูนาคว " " " " "

นอกจากนี้เป็นประเทศราชของประเทศอื่นบ้าง อยู่ในความ
อารักขาบ้าง คือ :-

ก. ชนต่างชาติอื่น- คือ :-

๑. พะมา เป็นเมืองชั้นของอังกฤษ

๒. อินเตีย, ดังกา " "

๓. มะลายูตอนใต้ " "

๔. บลูลิงถาน " "

๕. อินโดจีน เป็นเมืองชั้นของฝรั่งเศส

๖. ไชเบียร์ " " รัสเซีย

๗. คุรกีสถาน " " "

๘. ทรานส์คอคาเซีย " " "

๙. หมู่เกาะอินเตียตะวันตก (โดยมาก) เป็นของฮอลแลนด์

๑๐. เกาหลี ชนญี่ปุ่น

ข. อยู่ในอารักขาของสหนิบาตชาติ- คือ :-

๑. ปาเลสไตน์ ดัชนีบาตชาติมอบให้อังกฤษอุปถัมภ์

๒. ตราบดีจอร์แดน " " "

๓. ซีเรีย " ฝรั่งเศส "

ประเทศเหล่านี้ เมื่อดัชนีบาตชาติเห็นว่า บ้านเมืองเจริญ
พอแล้ว อาจปล่อยให้เป็นอิสระอย่างเต็มที่ได้.

๑. ประเทศสยาม

ที่ตั้ง— ประเทศสยามตั้งอยู่ส่วนกลางของคาบสมุทรอินโด
จีนหรืออินโดจีน ยื่นออกไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของ
ทวีปเอเชีย ทิศของประเทศสยามนี้ เป็นที่อุดมสมบูรณ์ด้วย
พืชผล จึงมีผู้ขนานนามทิศประเทศสยามอย่างหนึ่งว่า “แหลม
ทอง” ฉะนั้นประเทศสยามตั้งอยู่ระหว่างระยะรุ้งเหนือ ๖°-๒๐°
กับระยะแวงตะวันออก ๙๗°-๑๐๖°

อาณาเขตต์— ประเทศสยามมีอาณาเขตต์ติดต่อกับประเทศ
ต่าง ๆ ซึ่งอยู่โดยรอบ คือ:-

ทิศเหนือ ติดต่อกับพม่า (ในส่วนที่เรียกว่าเงี้ยว) และ
ประเทศอินโดจีนของฝรั่งเศส (ส่วนที่เรียกว่าลาว)

ทิศตะวันออก จดประเทศอินโดจีนของฝรั่งเศส (ลาว,
เขมร.)

ทิศใต้ จดอ่าวสยามและมหาสมุทรของอังกฤษ

ทิศตะวันตก จดมหาสมุทรอินเดีย และพม่า (ในส่วนที่เรียกว่าทวาย)

รูปร่างและขนาด— ประเทศสยามมีด้านยาวตั้งแต่เหนือถึงใต้ประมาณ ๓๐๐ ไมล์เศษ ส่วนกว้างที่สุดตั้งแต่ทิศตะวันออกไปจดทิศตะวันตกประมาณเกือบ ๕๐๐ ไมล์ ส่วนแคบที่สุด อยู่ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กว้างประมาณ ๘ ไมล์ ถ้าจะดูตามลักษณะกว้างยาวแล้ว มีผู้เปรียบไว้ว่าประเทศสยามมีรูปร่างคล้ายกระบวยคักน้ำ หรือขวานโบราณคือคอนบนบ้องออกไปเป็นกระบวยหรือขวาน ส่วนใต้ยาวเรียวลงมาเป็นค้ำ

พื้นที่— ภูมิประเทศของสยามแบ่งออกตามลักษณะเป็น ๔ ส่วน คือส่วนเหนือ ส่วนกลาง ส่วนตะวันออกเฉียงเหนือ และส่วนใต้ ส่วนนี้มีพื้นที่ต่าง ๆ กันดังนี้

ส่วนเหนือ— พื้นที่ประกอบไปด้วยภูเขา และโดยมากเป็นภูเขาสูง ๆ ซึ่งมีจำนวนมากกว่าส่วนอื่น ๆ ตามเชิงเขาที่ราบบ้าง และมีลำธารไหลลงมากับพัดภูเขาบางแห่ง

ส่วนกลาง— เป็นที่ราบกว้างใหญ่ ไม่มีใครมีภูเขา ตามที่ราบตอนกลางนี้มีแม่น้ำ ลำธาร และแควมาก เช่นแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำท่าจีน เป็นต้น ที่ดินในส่วนนี้จึงเป็นที่อันอุดม

ส่วนตะวันออกเฉียงเหนือ— เป็นที่ราบสูง มีน้ำคงและภูเขาเตี้ย ๆ พื้นดินเป็นทรายหรือดินปนทราย

ส่วนใต้- ทางตะวันตกมีภูเขาติดกันเป็นทิว แต่ทางตะวันออกเป็นชายทะเล ตอนกลางของส่วนนี้เป็นที่ราบ

ที่ราบส่วนใหญ่-ถ้าจะแบ่งออกเป็นส่วนสำคัญ ๆ มี ๓ แห่ง คือ

๑. ที่ราบตอนกลาง ได้แก่ที่ราบคามบริเวณทั้งสองฟากของแม่น้ำเจ้าพระยา ตั้งแต่ปากน้ำเจ้าพระยาขึ้นไปจนถึงจังหวัดนครสวรรค์ เป็นที่ราบกว้างใหญ่ พื้นดินอุดมดี ราษฎรได้อาศัยทำการเพาะปลูก คือฟากตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา ใช้ทำนาเป็นหลัก ส่วนฟากตะวันตกตอนใกล้ปากน้ำทำสวนมาก มีสวนหมาก, มะพร้าว, ทุเรียน, ส้ม, มังคุด, เงาะ และผลไม้อื่น ๆ หลายอย่าง ตอนเหนือ ๆ ขึ้นไปทำนาปลูกกัน

๒. ที่ราบตะวันออก นับตั้งแต่จังหวัดนครราชสีมา ตลอดถึงฝั่งทะเล ได้แก่จังหวัดนครนายก กับจังหวัดปราจีนบุรี ตะเข้ตรงเทร่าที่ราบตอนนี้ใช้ทำนามากกว่าอย่างอื่น

๓. ที่ราบทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำโขง ได้แก่พื้นที่ในจังหวัดอุดร, จังหวัดอุบลราชธานี, จังหวัดร้อยเอ็ด, เป็นที่ราบส่วนใหญ่ แต่มักจะเป็นเนินเตี้ยมาก พลเมืองมักทำไร่ยาสูบ, ไร่อ้อย ฯลฯ

ส่วนพื้นที่ในมณฑลราชบุรี (เดิม) นั้น เป็นที่ราบไม่สู้ดี (นอกจากในจังหวัดนครปฐม) เพราะเป็นที่ราบสูง และลุ่ม ๆ ตอน ๆ ใช้ในการเพาะปลูกได้เป็นบางแห่ง

ฝั่งทะเล-ฝั่งทะเลของสยามทางทิศตะวันออกของแหลมมะลายู
นับตั้งแต่ปลายเขตต์แดนจังหวัดนราธิวาส ขึ้นมาทางเหนือจนถึง
ปากน้ำท่าจีน และข้ามไปทางตะวันออกจนถึงปลายเขตต์แดน
จังหวัดตราด ฝั่งทะเลตอนนี้มีอ่าวจอดเรือสินค้าคือ อ่าวชุมพร,
อ่าวบ้านดอน, อ่าวปัตตานี, อ่าวสงขลา

ทางทะเลตะวันตกจังหวัดระนอง มีอ่าวจอดเรือเหมือนกัน
แต่ไม่มกเท่าฝั่ง

เกาะ-ประเทศสยามมีเกาะอยู่มาก แต่ที่สำคัญคือเกาะภูเก็ต
เกาะช้าง เกาะสมุย

แม่น้ำ-ในประเทศสยามมีแม่น้ำมาก แต่มักจะเป็นแม่น้ำ
เล็กๆ และสั้น ไม่ดีจะมีประโยชน์ในทางค้าขายนัก แต่มีประโยชน์
ในทางอื่น เช่นชาวนาชาวสวนได้อาศัยน้ำจากแม่น้ำสำหรับหล่อ
เลี้ยงพืชปลูกชน แม่น้ำที่สำคัญ ๆ คือ

๑. แม่น้ำเจ้าพระยา เป็นแม่น้ำที่สำคัญที่สุดของประเทศสยาม
ยาวประมาณ ๒๐๐๐ เส้น แม่น้ำนี้เกิดจากแควทั้ง ๔ คือ แคว
บึง, วัง, ยม, น่าน, ซึ่งไหลจากภูเขาทางทิศเหนือมณฑลพายัพ(เดิม)
แล้วมารวมกันที่ปากน้ำโพ ตั้งแต่ปากน้ำโพถึงทะเล (อ่าวสยาม)
ในจังหวัดสมุทรปราการ เป็นตัวแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำเจ้าพระยาเป็นแม่น้ำสำคัญที่สุดของสยาม เพราะเหตุ
ต่อไปนี้

ก. ดึงฟากของแม่น้ำเป็นที่ราบกว้างใหญ่ พลเมืองได้ทำการเพาะปลูกตามที่ราบนี้ และได้อาศัยน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาดำหรับหล่อเลี้ยงต้นพืช

ข. พลเมืองได้ตั้งบ้านเรือนอยู่ตามริมฝั่ง และสะดวกในการไปมาค้าขายทางน้ำ

ค. สะดวกในการล่องแพซุงจากเหนือลงมากรุงเทพฯ เพราะระบบการรถไฟไปไม่ได้ น้ำในแม่น้ำมีตลอดปี เรือกลไฟและเรือค้าขายได้อาศัยแล่นไปมาได้สะดวก มีทั้งเรือค้าขาย เรือบรรทุกคนโดยสาร

ง. กรุงเทพฯพระมหานคร ซึ่งเป็นเมืองหลวง ตั้งอยู่บนฝั่งขวาของแม่น้ำ และเป็นเมืองท่าเรือที่สำคัญของสยามด้วย ทั้งนี้เพราะได้อาศัยแม่น้ำนี้เดินเรือค้าขายทั้งภายในและภายนอกประเทศ

๒. แม่น้ำแม่กลอง ต้นของแม่น้ำเกิดจากแคว ๒ สายคือ แควใหญ่ ตั้งต้นที่โคกเขาในอำเภอระแหง อีกแควหนึ่งเรียกว่า แควน้อย แควนี้ได้รับน้ำจากลำน้ำพาและน้ำที่ไหลมาจากที่ใกล้พระเจดีย์ด้ามองค์ในแดนพะม่า แควทั้งสองนี้มารวมกันที่จังหวัดกาญจนบุรี เรียกว่าแม่น้ำแม่กลอง แม่น้ำนี้ไหลลงสู่ทะเลทางทิศตะวันตกที่จังหวัดสมุทรสงครามยาวประมาณ ๒๕๐ ไมล์ ปากน้ำห่างจากปากน้ำเจ้าพระยาประมาณ ๔๐ ไมล์ เวล่าน้ำขึ้นเรือกลไฟเล็ก ๆ เดินได้ถึงจังหวัดกาญจนบุรีน้ำในแม่น้ำได้สะอาดดี เพราะ

น้ำทะเลขึ้นไม่ถึง พดเมืองได้อาศัยทำการเพาะปลูกตามแถบแม่น้ำ
เช่น ทำไร่อ้อย, ไร่ยาสูบ เป็นต้น

๓. แม่น้ำท่าจีน แยกจากแม่น้ำเจ้าพระยา ที่เหนือจังหวัด
ชัยนาท แล้วไหลลงตามแม่น้ำเจ้าพระยาทางทิศตะวันตกลงสู่ทะเล
ทางทิศตะวันออกของแม่น้ำแม่กลอง ที่จังหวัดสมุทรสาครพดเมือง
ได้อาศัยน้ำในแม่น้ำทำการเพาะปลูกและเดินเรือบ้าง แม่น้ำนี้มี
ชื่อเป็นตอน ๆ คือ ตอนเหนือเรียก “ลำน้ำมะขามเฒ่า” ทาง
จังหวัดสุพรรณบุรีเรียก “ลำน้ำสุพรรณ” ตอนผ่านจังหวัดนครปฐม
เรียก “แม่น้ำนครชัยศรี” และตอนที่ไหลออกสู่อ่าวสยามเรียก
“แม่น้ำท่าจีน”

๔. แม่น้ำบางปะกง ต้นน้ำเกิดที่ตงพญาเย็น ไหลผ่าน
ปราจีนบุรี อ้อมไปลงทะเลทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของอ่าว
สยาม ยาวประมาณ ๓๕๖ ไมล์เศษ พดเมืองได้ทำนาและทำป่า
ไม้ตามลุ่มแม่น้ำ

ภูเขา-ภูเขาในประเทศไทยมีมากมาย เกือบจะรอบประเทศ
ก็ได้ เว้นแต่ทางตะวันออกเท่านั้น ที่สำคัญคือ:-

๑. ภูเขาทางทิศเหนือ กันพรมแดนระหว่างสยามกับพม่า
ชื่อว่า ภูเขาแดนลาว ในมณฑลพายัพ (เดิม)

๒. ภูเขาถนนธงชัย กันอาณาเขตสยามกับพม่า เป็นที่
เกิดแม่น้ำแม่กลองด้วย

๓. ทิวเขาตะนาวศรี (เทนเนตเซอร์วิม) ต่อกจากภูเขาขงชัย
ยัดลงไปตลอดแหลมมะลายู

๔. ภูเขาตงรัก (ตองเร็ก) ตงตันแต่สระบุรีเป็นทิวไปทาง
ทิศตะวันออก จนกระทั่งเกือบจดแม่น้ำโขง ภูเขาแบ่งออกเป็น
๒ ตอน ตอนที่อยู่ทางตะวันตกเรียกว่า ภูเขาตงพญาเย็น

๕. ภูเขาผืนน้ำ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของจังหวัด
เชียงใหม่ มีน้ำพุพุ่งออกมาเสมอ จนเกิดเป็นแอ่งเช่นแอ่งวัง,
นอกจากนี้ยังมีภูเขาเล็ก ๆ อีกมากเช่น เขาพุทธบาท, เขา
บางปลาร้อย, เขาสระบาป ฯลฯ เป็นต้น

อากาศ-ประเทศสยามอยู่เหนือเส้นศูนย์สูตรของโลก อากาศ
ในฤดูร้อนจึงค่อนข้างร้อน และในฤดูหนาวไม่หนาวมากนัก แต่
อย่างไรก็ดี อากาศก็ไม่เหมือนกันตลอดทั้งประเทศ อาจแบ่งอากาศ
เป็นตอน ๆ ดังนี้:-

๑. ตอนเหนือ ได้แก่มณฑลพายัพ (เดิม) ในแถบนี้อากาศ
ไม่ร้อนนัก มักจะมีเวลาหนาวมากกว่าตอนกลางของประเทศ
เพราะอยู่ไกลทะเล แต่ถึงฤดูร้อนบางที่ร้อนจัดฤดูฝนฝนมักจะตก
เสมอ

๒. ตอนกลาง ได้แก่อยุธยา กรุงเทพฯ ฯ ฤดูหนาวอากาศ
ร้อนมากกว่าตอนเหนือ เพราะอยู่ใกล้เส้นศูนย์สูตร และอยู่ใกล้
ทะเลพอมีลมพัดเอาไอน้ำมา ทำให้ได้รับความเย็นบ้าง ไม่เป็นฤดู

ที่แห้งแล้งมากนัก ฤดูฝนมีฝนตกเสมอ จึงทำให้ที่ดอนนั้นเหมาะ
แก่การเพาะปลูก

๓. ดอนใต้ ตั้งแต่ชุมพรลงไปถึงนราธิวาส ในฤดูร้อน
อากาศไม่ร้อนจัด ไม่มีฤดูหนาว มีแต่ฤดูร้อนกับฤดูฝนเท่านั้น ถึง
ฤดูฝนมีฝนตกชุก เพราะได้รับไอน้ำที่ลมพัดมาจากมหาสมุทรอินเดีย

๔. ดอนตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่อุดร, ร้อยเอ็ด, นคร
ราชสีมา อากาศक्रमเครือ เมื่อฝนตกลงมาพบนกบินและ เพราะ
มีต้นไม้ปกคลุมมาก ถึงฤดูร้อนอากาศร้อนจัด เพราะเป็นดินปน
ทรายหรือมีทรายมากและอยู่ใกล้ทะเล

ฤดู-ในประเทศสยามมีฤดู ๓ ฤดู แต่ฤดูหนึ่ง ๆ มีเวลาไม่
เท่ากัน บางทีมีน้อย บางทีมีมาก

๑. ฤดูฝน ตั้งต้นแต่แรมค่ำหนึ่งเดือน ๗ จนถึงวัน ๑๕ ค่ำ
เดือนสิบสอง รวมประมาณ ๔ เดือน ฤดูฝนลมพัดมาจากตะวันตก
เฉียงใต้ ได้พัดเอาไอน้ำจากมหาสมุทรอินเดียมาจึงทำให้ฝนตก

๒. ฤดูหนาว ตั้งต้นแต่แรมค่ำ ๑ เดือน ๑๒ จนถึงวัน ๑๕ ค่ำ
เดือน ๔ รวมประมาณ ๔ เดือน ฤดูหนาวลมพัดมาจากตะวันออก
เฉียงเหนือ นำอากาศประเทศจีนมายังประเทศเรา เป็นอากาศ
ที่แห้งแล้งด้วย อากาศไม่หนาวตลอดทั้งฤดูทีเดียว คือหนาวสัก
๔-๕ วัน แล้วหยุดเสียวันสองวัน แล้วก็หนาวต่อไปอีก บางทีก็
มีอากาศร้อนเหมือนไม่ใช่ฤดูหนาว

๓. ฤดูร้อน ตั้งแต่แรมค่ำ ๓ เดือน ๕ จนถึงวัน ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ รวมประมาณ ๕ เดือน ฤดูฝนตกไม่คงที่ โดยมากเป็นลมที่พัดมาจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ และยังมีทางอื่นอีกแต่ยังไม่แน่นอน อีกประการหนึ่งประเทศสยามอยู่ในโซนร้อนจึงมีอากาศร้อนมาก

โลกทวีป—ในแผ่นดินมีมาก แบ่งออกเป็นประเภท ๆ คือ

๑. พืชและต้นไม้ ตามภูเขาและป่าดงใหญ่ ๆ ทางทิศเหนือ และตามแถบแหลมมะลายู มีป่าไม้ต่าง ๆ เช่น ไม้แดง, ไม้ฝาง, ไม้ประดู่, ไม้เคี่ยม, ตะแบก, เค็งรัง, ไม้สัก, ไม้หอมต่าง ๆ ฯลฯ เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีไม้ที่ไผ่ผดสำหรับรับประทาน และใช้ดอกไม้เป็นเครื่องประดับอีกหลายชนิด ส่วนแต่เป็นประโยชน์แก่พลเมืองท้องถิ่น

พืชสำคัญที่คนปลูกคือ ข้าว ทำนาในที่ราบตอนกลางของประเทศ จัดเป็นพืชสำคัญที่สุดของชาวสยาม ที่สำคัญที่สุดคือ ไม้สัก มีมากในทางแถบเหนือ เช่น พายัพ, พิษณุโลก, นครสวรรค์ เป็นไม้ที่ทนทาน และเป็นสินค้าออกที่สำคัญรองจากข้าว ที่สำคัญคือ พริกไทย ปลูกมากในจังหวัดจันทบุรี ส่งเป็นสินค้าออกไปขายต่างประเทศมีจะมาก ๆ

๒. สัตว์ ในประเทศมีสัตว์หลายชนิด มีทั้งสัตว์ป่าและสัตว์

เลี้ยงสัตว์เลี้ยงที่ใช้เป็นพาหนะมี ช้าง, ม้า, โค, กระบือ, สัตว์ป่า
มี เลือ, หมู, หมูป่า, เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีสัตว์น้ำที่สำคัญ ๆ
ที่เป็นอาหารคือ ปลาต่าง ๆ, ปู, หอย, กุ้ง, ฯลฯ เป็นต้น

๓. แร่ มีหลายชนิด แต่ขุดขึ้นมาใช้น้อย แร่ที่มีมากและ
เป็นสินค้าสำคัญคือ ดีบุก มีอยู่ในแถบภาคใต้ เช่นภูเก็ต
นครศรีธรรมราช, ราชบุรี

นอกจากนี้ยังมีแร่ทองคำ, เงิน, นิกเกิล, มีในจังหวัดกาญจนบุรี
มาก พดด้ขดี มีในจังหวัดจันทบุรีแถบเขาสระบาป เขาพดด้ขดี
แขวน เกดด้ดินขาว มีที่จังหวัดอุบล, อุตร, นครราชสีมา,
หนองคาย ตะกั่ว มีที่จังหวัดสระบุรี, กาญจนบุรี, สุพรรณบุรี
เชียงราย

อาชีพของพลเมือง-พลเมืองในประเทศสยามทำการกสิกรรม
เช่นพื้ ส่วนการอุตสาหกรรม และการค้าขายพอประมาณ

การกสิกรรมนั้น มีการทำนา, ทำสวน, ทำไร่, ทำป่าไม้สัก
และไม้อื่น ๆ นอกจากนี้มีการเลี้ยงสัตว์ เช่น วัว, ควาย, ม้า,
สุกร, เป็ด, ไก่, เป็นต้น

การอุตสาหกรรม มีการทอผ้า ทำในจังหวัดลำพูน, แพร่,
จันทบุรี, อุตร, นครราชสีมา, อุบล, ฯลฯ การช่างเล็ก ๆ
น้อย ๆ มีการแกะ, สลัก, ช่างปั้น, ช่างจักสาน, ทำเครื่องเงิน ฯลฯ

การค้าขาย การค้าขายที่เป็นหลักฐาน ตกอยู่ในมือชาว

ต่างประเทศเกือบทั้งหมด คนไทยมีแต่การขายของเล็ก ๆ น้อย ๆ

การคมนาคม-การไปมาระหว่างจังหวัดต่าง ๆ กับจังหวัดพระนคร ในสมัยนั้นมีรถไฟเดินจากกรุงเทพ ฯ ไปทางตะวันออก ถึงอรัญญประเทศ ทางเหนือถึงเชียงใหม่ ทางตะวันออกเฉียงเหนือถึงโคราช จากโคราชแยกไปถึงอุบลสายหนึ่ง ไปขอนแก่นสายหนึ่ง ทางใต้ถึงปากังเบซา สุโขทัย และยังมีทางแยกไปจังหวัดต่าง ๆ อีก ส่วนจังหวัดที่รถไฟยังไม่ถึง ก็มีรถยนต์รับส่งคนโดยสารและบรรทุกสินค้า และมีเกวียนเป็นยานพาหนะด้วย จังหวัดที่กันดาร มีโค ต่าง มีม้า หรือช้างเป็นพาหนะ นอกจากนี้ยังมีเครื่องบินพาณิชย์ สำหรับรับส่งคนโดยสารและบรรทุกไปรษณีย์ภัณฑ์ และของต่าง ๆ อีก

ส่วนทางน้ำ ก็มีเรือแจว, เรือพาย, เรือยนต์, เรือกลไฟ, รับส่งคนโดยสาร และบรรทุกสินค้า ระหว่างกรุงเทพ ฯ กับหัวเมืองชายทะเล และหัวเมืองที่อยู่ตามลำน้ำต่าง ๆ

ทางรถไฟ-ทางรถไฟของประเทศสยาม ที่เป็นของรัฐบาลมี ๔ สาย คือ

๑. สายเหนือ เดินถึงเชียงใหม่ แยกที่ชุมทางบ้านคางไปสู่วรรคโลก (พ.ศ. ๒๔๕๒)

๒. สายตะวันออกเฉียงเหนือ จากชุมทางบ้านภาชีไปโคราช อีกสายหนึ่ง จากโคราชไปถึงสถานีวารินทร (อุบล) สายนี้ เปิด

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๓ และจากโคราชไปขอนแก่น เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕
(แยกที่สถานีถนนจรัญ)

๓. สายตะวันออกเฉียงใต้ถึงอรัญญประเทศ (ทำต่อจากสถานี
แปดริ้วถึงอรัญญประเทศ เปิดเดินเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๒-๖๔)

๔. สายใต้ เดินถึงพรมแดนมลายูของอังกฤษ (เปิด
พ.ศ. ๒๔๖๔) มีทางแยกดังนี้

จากทุ่งสงไปกันตัง

จากเขาชุมทองไปนครศรีธรรมราช (พ.ศ. ๒๔๕๗)

จากชุมทางหาดใหญ่ไปสงขลา

นอกจากนี้ยังมีทางรถไฟของบริษัทยีก ๓ สาย คือ สายปากน้ำ,
สายแม่กลอง, สายพระพุทธบาท

การปกครอง-การปกครองของสยามมี ๒ อย่าง คือ การ
ปกครองของรัฐบาลกลาง กับ การปกครองของท้องถิ่น

การปกครองของรัฐบาลกลางนั้น แต่เดิมมามีการปกครอง
อย่างพระมหากษัตริย์อยู่เหนือกฎหมาย ที่เรียกว่า "สมบูรณาญา
สิทธิราช" หรือแบบการปกครองระบอบราชาธิปไตย มีอำนาจ
เต็มที่ พระมหากษัตริย์เป็นเจ้าของและเป็นผู้ทรงใช้อำนาจสูงสุด
ของประเทศ แล้วทรงแจกจ่ายไปตามเจ้านาย และข้าราชการซึ่ง
เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวง (เสนาบดี) ให้ช่วยกันบริหารราชการ
แผ่นดิน จึงแบ่งการงานออกเป็นแผนก ๆ ให้รัฐมนตรีว่าการ

กระทรวง ช่วยกันรับผิดชอบการทำงานในแผนกของตน การงานที่แบ่งออกไปเป็นแผนกใหญ่ ๆ นี้เรียกว่ากระทรวง

การปกครองท้องถิ่น เป็นหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย ได้แบ่งการปกครองออกเป็นมณฑล, จังหวัด, อำเภอ, ตำบล, และหมู่บ้าน, ให้มีเจ้าหน้าที่เป็นหัวหน้าแห่งละคน เรียกว่า สมุหเทศาภิบาล, ผู้ว่าราชการจังหวัด, นายอำเภอ, กำนัน, และผู้ใหญ่บ้าน, ตามลำดับ

บัดนี้การปกครองแผ่นดินได้เปลี่ยนเป็นระบิต พระมหากษัตริย์อยู่ใต้กฎหมาย ที่เรียกกันว่า การปกครองแบบประชาธิปไตย ระบิตนี้มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แต่ทรงอำนาจอยู่ใต้รัฐธรรมนูญการปกครอง การปกครองระบิตพระมหากษัตริย์เป็นผู้ทรงใช้อำนาจต่าง ๆ โดยจำกัด เช่น

อำนาจนิติบัญญัติ (ออกกฎหมาย) โดยทางสภาผู้แทนราษฎร
 อำนาจบริหาร (ทางราชการ) โดยทางคณะรัฐมนตรี
 อำนาจตุลาการ โดยทางศาลที่ได้ตั้งขึ้นตามกฎหมาย ด้วยระบอบการปกครองใหม่นี้เอง จึงต้องมีรัฐสภา (สภาการแผ่นดิน) ขึ้น เรียกว่าสภาผู้แทนราษฎร มีอำนาจควบคุมราชการแผ่นดิน มีอำนาจออกกฎหมาย ในสภาผู้แทนราษฎรนี้ มีสมาชิกซึ่งราษฎรเป็นผู้เลือกขึ้นมา อยู่ในตำแหน่งได้คราวละ ๔ ปี ได้เปิดสภาผู้แทนราษฎรสมัยที่ ๒ เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๖

มีสมาชิกผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑ (ราษฎรเลือกตั้งมา) ๗๗ คน และมีสมาชิกประเภทที่ ๒ (พระมหากษัตริย์ทรงตั้ง) อีก ๗๗ คน พระมหากษัตริย์ทรงตั้งรัฐมนตรีขึ้นคณะหนึ่งอย่างน้อย ๓๕ นาย อย่างมาก ๒๕ นาย คณะรัฐมนตรีมีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน คณะรัฐมนตรีกับพระมหากษัตริย์ประกอบกันเป็นรัฐบาลกลางของประเทศสยาม แล้วแจกจ่ายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงด้วยกัน จัดการตามทบวงนั้น ๆ ส่วนการปกครองหัวเมืองจัดดังนี้ คือ:-

ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบราชการบริหารแห่งราชอาณาจักรสยาม ลงวันที่ ๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๖ ให้จัดระเบียบราชการส่วนภูมิภาค (จัดระเบียบการหัวเมือง) แบ่งออก:-

๓. เป็นจังหวัด ให้มีกรรมการจังหวัดคณะหนึ่ง มีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดินในจังหวัดนั้น คณะกรรมการจังหวัดประกอบด้วย ข้าหลวงประจำจังหวัด ปลัดจังหวัด และหัวหน้าบริหารฝ่ายพลเรือนต่าง ๆ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ประจำจังหวัด ตัวข้าหลวงประจำจังหวัดสังกัดกระทรวงมหาดไทย มีอำนาจและหน้าที่ซึ่งแต่เดิมเคยเป็นอำนาจและหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด และสมุหเทศาภิบาลมาแต่ก่อน

๔. อำเภอ ให้มีกรรมการอำเภอคณะหนึ่ง บริหารราชการในอำเภอนั้น ซึ่งประกอบด้วยนายอำเภอ ปลัดอำเภอและหัวหน้าบริหารราชการฝ่ายพลเรือนต่าง ๆ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ประจำอำเภอ

ส่วนราชการบริหารท้องถิ่นนั้น ก็มีกำหนดผู้ใหญ่บ้านและแพทย์ประจำตำบล ซึ่งจะจัดการปกครองอย่างเทศบาล โดยจำแนกออกดังนี้

- (๑) เทศบาลตำบล
- (๒) เทศบาลเมืองและนครบาล
- (๓) สหเทศบาล

การปกครองแผ่นดินตามแบบประชาธิปไตยนี้ ต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญการปกครอง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันนี้ ได้ทรงพระราชทานรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ และทรงพระราชทานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยามฉบับถาวร เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ศกเดียวกัน แต่นับว่าประเทศไทยได้มีการปกครองแบบใหม่ตั้งแต่วันที่ได้รับพระราชทานรัฐธรรมนูญชั่วคราวเป็นต้นมา

อาณาเขตต์ของสยามที่เสียไป— แต่ก่อนอาณาเขตต์ของสยามกว้างขวางมาก เช่นในรัชกาลของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมัยกรุงศรีอยุธยา ประเทศสยามมีอาณาเขตต์ดังนี้

ทิศเหนือ จดอาณาเขตต์ประเทศจีน

ทิศตะวันตก จดพม่า (ตะวายน)

ทิศตะวันออก จดประเทศญวน

ทิศใต้ จดมะลายู

ครั้นมาในรัชกาลหลัง ๆ อาณาเขตก็ค่อยลดน้อยลง จนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ในรัชการที่ ๓ (พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก) ก็ยังมีอาณาเขตก็กว้างขวางอยู่ คือ :-

ทิศเหนือ จดเขียงใหม่และเขียงของจนถึงเมืองเวียงจันทน์

ทิศตะวันออก ยังได้เขมรเป็นเมืองขึ้นอยู่

ทิศใต้ จดเมืองศรีลังกา

ครั้นมาในรัชกาลหลัง ๆ อาณาเขตก็ลดน้อยลงอีกเป็นลำดับ ๆ มา จนถึงรัชกาลที่ ๔ ได้เสียเขมรให้อยู่ในปกครองฝรั่งเศส ครั้นถึงรัชการที่ ๕ (สมเด็จพระพุทธเจ้าหลวง) อังกฤษและฝรั่งเศสได้มาติดต่อกับเรามากขึ้น และขอรับรองต่าง ๆ นานา และในที่สุดเราได้เสียเขตแดนไปดังนี้

๑. เสียดินแดนลาวตะวันออกเฉียงเหนือ, เขมร, มณฑลบูรพา แก่ฝรั่งเศส

๒. ให้อกดินแดนทางฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขงให้ฝรั่งเศส เพื่อเป็นการปรานีปรานอมกัน เพราะในปี พ.ศ. ๒๔๓๖ ไทยกับฝรั่งเศสได้ทำการสู้รบกันประปราย เนื่องจากฝรั่งเศสได้นำเรือรบมาปิดปากอ่าวสยาม และมีเรือรบแล่นเข้ามาถึงกรุงเทพฯ ๖ ลำ

๓. ยกไทรบุรี, กระดี่ตัน, ศรีลังกาให้อังกฤษ และอังกฤษยอมให้คนในบังคับของเขาสืบศาลไทยเป็นการแลกเปลี่ยน

ส่วนต่าง ๆ ที่เสียไป - ส่วนที่เสียไปดังกล่าวมาแล้วข้างบนนี้ รวมยอดลงได้ดังนี้

๑. พื้นที่ปากตะวันออกทางฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขง และเกาะต่าง ๆ ในแม่น้ำนี้ ได้เสียให้แก่ฝรั่งเศส เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๖-๓๗ เพราะฝรั่งเศสมีอำนาจในญวนเคยยึดถือเอาที่ดินเสีย สยามก็มีไต่ยกไปปราบปรามประการใด เพราะหนทางไปมาลำบาก ต่อมาอาณาจักรทางทิศเหนือของมณฑลพายัพ (เดิม) มีเมืองหลวงพระบางและเมืองอื่นอีกในบริเวณนี้ได้เป็นของฝรั่งเศสอีก. เพราะชาวฝรั่งเศสเข้ามาอาศัย และทำการจลาจลขึ้น สยามยกไปปราบยังไม่ทันเรียบร้อย ต้องยกกดขี่ด้วยราชการศึกปากน้ำเจ้าพระยา ฝรั่งเศสก็ยึดเอาคืนแต่หนึ่งมา ทิ้งเสียไปทั้งหมดคืนเป็นเขตประมาณ ๕ ของเนื้อที่ประเทศสยามในปัจจุบันนี้

๒. อาณาเขตในมณฑลบูรพา มีเมืองพระตะบอง เดิมมาอยู่กับศรีลังกา ได้เสียแก่ฝรั่งเศส เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๘ เพราะเป็นการแลกเปลี่ยนกันกับเมืองตราดและเกาะต่าง ๆ ในแหลมสิงห์

๓. พื้นที่ในแหลมมลายู ได้แก่ไทรบุรี กะตันตัน ตรังกานุ และเปอลิศ (ปูลิส) เสียให้แก่อังกฤษ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๓ เพราะเหตุอังกฤษรอร้อง และพวกแขกในจังหวัดเหล่านี้ไม่ชอบการปกครองของไทย สยามได้มีสวนแลกเปลี่ยนหลายแห่ง เช่น อังกฤษยอมให้พื้นที่ ๓ จังหวัดนี้ไว้ให้แก่อสยาม และอังกฤษยอมให้คืนในบังคับของราชอาณาจักรไทยเป็นการแลกเปลี่ยนกัน

เมืองสำคัญ- กรุงเทพมหานคร เป็นเมืองหลวง และเป็นท่าเรือสำคัญที่สุดในประเทศสยาม ทั้งเป็นศูนย์กลางของการ

ค้าขาย การคมนาคม การค้าเนมิกิจการของประเทศทั่วไป

ภูเก็ต เป็นเมืองท่าทางมหาสมุทรอินเดีย ทำการค้าขายกับ
จีน สิงคโปร์และพม่าทางทะเล มีคัมภีร์มาก

เชียงใหม่ เป็นศูนย์กลางของการค้าขายภาคเหนือ

นครสวรรค์ เป็นศูนย์กลางของการค้าขายไม้ซุงระหว่าง
ภาคเหนือกับกรุงเทพฯ

นครราชสีมา เป็นศูนย์กลางของการค้าขายในภาคตะวันออกเฉียง
เหนือ มีหมู, เขา, หนังกัด, เป็นสินค้าสำคัญ

พระนครศรีอยุธยา เป็นเมืองหลวงเก่า มีโบราณวัตถุที่
ควรทราบควรเห็นหลายอย่าง

จันทบุรี มีผ้าพัน, เสื้อที่ทอขึ้นเอง, พริกไทยปลูกที่นี้มาก

เพชรบุรี มีชื่อในการทำสินค้าน้ำตาลโตนด และข้าวเกรียบ

สงขลา เป็นท่าเรือ ซึ่งทำการค้าขายติดต่อกับกรุงเทพฯ และ

สิงคโปร์ มีปลา, คัมภีร์, มะพร้าวแห้งและรังนกเป็นสินค้า

สินค้าออก- ประเทศสยามได้ส่งสินค้าออกไปต่างประเทศ
คือ:-

ข้าว, คัมภีร์, ไม้สัก, ไข่, ยางพารา, หนังกัด, ปลา,
ครั่ง, พริกไทย, ยาสูบ, หอยแครง, เขาดีด, เติงงาช้าง

สินค้าเข้า- ประเทศต่าง ๆ ได้ส่งสินค้าเข้ามาขายใน
ประเทศสยาม คือ:-

เครื่องเหล็ก มาจาก อังกฤษ, เยอรมนี, สิงคโปร์
 เครื่องไฟฟ้า ,, เบดเชียม, ญี่ปุ่น
 เครื่องยนตร์และเครื่องอะไหล่ มาจาก อเมริกา, อิตาลี,
 อังกฤษ

เซอเพลิง	มาจาก	ชวา, อเมริกา
อาหารต่าง ๆ	,,	จีน, ชองกง
กระดาน	,,	ญี่ปุ่น, เยอรมนี
กระดอบบ้าน	,,	อินเดีย
น้ำตาลทราย	,,	ชวา, ชองกง
ผ้าฝ้าย, ผ้า	,,	อินเดีย, ญี่ปุ่น, จีน, อังกฤษ
ผ้าไหม, ผ้าแพร	,,	อินเดีย, จีน, ญี่ปุ่น ฯลฯ

เมืองท่า—เมืองท่าที่สำคัญของสยาม คือ กรุงเทพฯ ๑ มี
 สินค้าเข้าและออกเป็นจำนวนมากที่สุด นครศรีธรรมราช, บัตตานี,
 ภูเก็ต.

ประวัติศาสตร์ของประเทศไทย

ภูมิฉานาเดิมของไทย ภูมิฉานาเดิมของไทยอยู่ในประเทศ
 จีนตอนใต้ แถวมณฑลยูนหน่า, กุ้ยจิ๋ว, กวางตุ้ง, กวางไส
 ไทยเหล่านี้คงคิดเป็นอิสระระมิได้วันแก่กัน และต่างก็ปกครองกัน

มาโดยปกติสุขจนถึง พ.ศ. ๔๐๐ ถูกพวกจีนรุกรานและเบียดเบียน
จึงได้พากันอพยพลงมาทางทิศใต้ และทางทิศตะวันตกเฉียงใต้
แล้วแยกออกเป็นสองพวกคือ

๑. พวกที่มาทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ได้ไปตั้งภูมิลำเนาอยู่
ในแม่น้ำคง (ตะตะวิน) ต่ำราชธานีอยู่ที่เมืองพง ชื่อว่า “ไทยใหญ่
หรือเจียว” (เขตต์แดนพระมาเดียน)

๒. พวกที่มาทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ตั้งภูมิลำเนาอยู่ที่
แม่น้ำโขง ซึ่งเป็นอิสสระชั้นในแคว้นแคว้นสิบสองจุไทย หรือ
สิบสองพันนา (สิบสองเจ้าไทยก็เรียก) เหนือเมืองหลวงพระบาง
เดียน ไทยพวกนี้เรียกว่า “ลื้อ” หัวหน้าไทยคนหนึ่งนามว่า
ขุนบรม (พ่อโทะ) มีอำนาจมาก ได้รวบรวมไทยพวกนี้ขึ้นเป็น
ราชธานีที่เมืองแดง ไทยพวกนี้เรียกว่า “ไทยน้อย”

ส่วนพวกไทยทางเมืองเดิมนี้ คงมีอาณาเขตต์อยู่ในมณฑล
ยูนหน่า ซึ่งเป็นเขตต์แดนของจีนเดียน

ฝ่ายไทย (ไทยใหญ่) ซึ่งมาทางดุ่มแม่น้ำคง (ตะตะวิน) มีผู้
คนแน่นหนาเข้า ก็ยกไปตั้งภูมิลำเนาทางทิศตะวันตกคือไป คือตาม
ดุ่มแม่น้ำ เหววดี ซึ่งเป็นที่อยู่ของพระมาทุกวัน และแผ่
ไปถึงยะไร, แดสดัม

ส่วนไทย (ไทยน้อย) ที่มาทางดุ่มแม่น้ำโขง ได้ขยายอาณา
เขตต์คือไปอีกพวกหนึ่งไปทางทิศตะวันออก ไปตั้งอาณาเขตต์

ทางแขวงตั้งจิวพวกหนึ่งไปทางทิศตะวันตก ก็อธิบสองพันนา
พวกหนึ่งไปทางทิศใต้ คือตั้งที่เมืองเช้า (หลวงพระบาง) นับ
เป็นครั้งแรกที่ไทยได้มาตั้งประชิดแดนขอม (เขมร)

ไทยตั้งประเทศสยามและราชอาณาจักรใหญ่

พระเจ้าพรหม ผู้เป็นต้นวงศ์ของพระเจ้าอู่ทอง ได้ทำการ
รบพุ่งแย่งอาณาเขตต์ได้จากขอม และได้สร้างเมืองฝางขึ้นเป็น
ครั้งแรกที่ฝั่งแม่น้ำโขง (ฝางเป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดเชียงราย)
ตั้งแต่นั้นมาก็มีพวกไทยอพยพข้ามฟากแม่น้ำโขงมาอยู่มากขึ้นทุกที
ในระหว่าง พ.ศ. ๑๕๐๐ ถึง พ.ศ. ๑๖๐๐ ไทยกลับไปอยู่ในอำนาจ
พวกขอม แต่พระเจ้าอู่ทอง เจ้าแผ่นดินพะม่า ยกทัพมาปราบ
ปราบขอมได้ และปกครองตลอดลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาทั้ง ๒ ฝ่าย
ต่อมาไม่ช้าพวกไทยที่ลงมาตั้งในตอนเหนือของแม่น้ำเจ้าพระยาได้
ยกลงมาสมทบกับพวกไทยที่มามาก่อน ช่วยกันปราบปรามพะม่า
ชิงเอาอำนาจกลับคืนมาได้ และได้อาณาจักรในลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา
ไปจนตลอดแหลมมะลายู มีราชอาณาจักรของไทยที่สำคัญ ๓
ราชอาณาจักร คือ

๑. ราชอาณาจักรตานาไทย

ตามพระราชพงศาวดารกล่าวว่า เป็นพระราชบุตรของพระเจ้าฟ้างนครชัยศรีเมือง
โยนกที่เมืองแสนซึ่งแตกทัพเขมรหนีไปอยู่ที่เมืองเวียงสัททง

๒. ราชอาณาจักรสุโขทัย

๓. ราชอาณาจักรสุพรรณภูมิ

ในระหว่าง พ.ศ. ๑๖๕๐ ถึง พ.ศ. ๑๘๕๐ เมืองไทยเดิมในมณฑลยูนนาน (ยูนาน) ได้เสียแก่พวกมองโกล แต่พวกไทยที่อพยพมาทางนี้ คือพวกไทยน้อย กลับมาได้เป็นใหญ่ ตามราชอาณาจักรดังกล่าวแล้ว ส่วนพวกไทยใหญ่ก็มีอำนาจปกครองเมืองพุกาม เป็นใหญ่อยู่ในประเทศพม่า ทางเมืองรามัญทางใต้ก็มีไทยอีกพวกหนึ่ง (มกะโท) ไปครอบครองรามัญ

อาณาจักรลานนาไทย คืออาณาจักรตอนเหนือของมณฑลพายัพเดิม แต่ก่อนเป็นรองลาวเดิม ซึ่งพวกไทยใหญ่ไทยน้อยได้แผ่อำนาจจักรลงมาเมื่อ พ.ศ. ๑๖๐๐ คงเป็นเมืองเล็ก ๆ ต่างก็เป็นอิสระไม่ขึ้นต่อกัน มีเมืองสำคัญอยู่ ๓ เมือง คือ

๑. หริภุญชัย (นครลำพูน) ซึ่งเป็นราชธานีฝ่ายเหนือของขอมศรีวิชัย มีเจ้าครอบครอง

๒. เมืองเงินยาง (เชียงใหม่) ที่มีไทยเป็นเจ้าครอบครอง

๓. เมืองพะเยา มีขุนจำเมืองปกครอง

เมื่อ พ.ศ. ๑๘๒๑ มีคนสำคัญเกิดขึ้นในลานนาไทย ๒ คน คือ ขุนจำเมือง เจ้าเมืองพะเยา กับขุนเม็งราย เจ้าเมืองเงินยาง ขุนจำเมืองเป็นสหายกับพระว่อง เมืองสุโขทัย โดยมีวาจาสิทธิคล้าย ๆ พระว่อง ขุนเม็งรายมาสร้างเมืองเชียงใหม่อยู่ก่อนแล้ว

มาได้เมืองทริภุญชัย ภายหลังจึงมาสร้างเมืองเชียงใหม่ เมื่อ พ.ศ. ๑๘๓๘ ได้เชิญขุนจำเมืองไปช่วยเหลือด้วย เชียงใหม่จึงเป็นราชธานีของราชอาณาจักรล้านนาไทย ขุนคดอควัรัชกาล ขุนเม็งราย

อาณาจักรสุโขทัย ตั้งเป็นอิสระครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๑๘๐๐ พระเจ้าแผ่นดินนครองกรุงสุโขทัยทรงพระนามว่า “พระร่วง” พระเจ้าแผ่นดินมีอาณาพรมมาก บ้านเมืองสงบราบคาบ รวมนกษัตริย์ปกครองกรุงสุโขทัยสืบวงศ์เดียวกัน ๕ พระองค์ (รวม ๖ ทั้งพระมหากษัตริย์เมืองพิษณุโลกด้วย) คือ

รัชกาลที่ ๑ ขุนศรีอินทราทิตย์ ที่ทรงพระนามว่า “พระร่วง” เข้าใจว่าเป็นพระร่วงองค์เดียวกับพระร่วงด้วยน้ำเมืองตะไคว้ ตามพงษาวดารเหนือว่าพระเจ้าศรีจันทร์ราทิตย์

รัชกาลที่ ๒ ขุนบาลเมือง เป็นโอรสองค์ที่ ๒ ของรัชกาลที่ ๑ ไม่ปรากฏว่าได้ทำอะไรบ้าง และยังไม่ทราบว่าครองราชสมบัติอยู่นานเท่าใด

รัชกาลที่ ๓ พระเจ้าขุนรามคำแหง ผู้อนุชาของขุนบาลเมือง เหตุการณ์สำคัญในแผ่นดินมีดังนี้ คิดแผ่ราชอาณาจักร, คิดแบบหนังสือไทยขึ้นเป็นครั้งแรก, มีเรื่องมกะโทเกิดขึ้น ทำไมตรีกับจีน, นำเอาช่างจีนมาทำรามดังกะโลก

รัชกาลที่ ๔ พระเจ้าอยู่หัวไทยไชยเชษฐ (พระเจ้าเลอไทย)
โอรสของพระเจ้าอรุณรามแก้วแห่ง มีเหตุการณ์สำคัญ คือ ได้ยก
กองทัพไปปราบปรามเมืองรามัญทั้งปวง แต่ไม่สำเร็จ รามัญจึง
แข็งเมืองเป็นอิสระได้

รัชกาลที่ ๕ พระเจ้าลัทธิไทยหรือเรียกว่า พระเจ้าศรีสุริย
พงษ์รามาธิบดีบรมราชาธิราชที่ ๑ มีเหตุการณ์สำคัญ คือ
ปราบปรามพวกกบฏได้ราบคาบ ถิ่นธรรมานุภาพเป็นหลัก ตั้ง
โรงเรียนในพระบรมมหาราชวัง ให้ราชบุรุษไปรับพระบรมราชา
มาจากลังกา

รัชกาลที่ ๖ พญาสุลาลัยไท มีเหตุการณ์สำคัญ คือ ได้
เสียดินแดนสุโขทัยแก่พระบรมราชาธิราช เลยเป็นประเทศราชแก่
กรุงศรีอยุธยาสืบไป

อาณาจักรสุวรรณภูมิ เมื่อ พ.ศ. ๑๗๓๓ พระเจ้าชัยศิริหรือ
ศิริชัย ซึ่งสืบเชื้อสายมาจากวงศ์ของพระเจ้าพรหม ผู้ซึ่ง
ปราบปรามขอมแย่งอาณาจักรไทยได้มณฑลพายัพนั้น ได้แพ้
พวกรามัญ จึงอพยพมาชนได้ มาพบเมืองแปะในแขวง
เมืองกำแพงเพชร แล้วจึงครองเมืองแปะจนถึงวคต และครองมา
อีก ๕ ชั่ว เวลาประมาณ ๓๖๐ ปี จึงเกิดพระเจ้ายู่ทอง ผู้ค้น
ราชวงศ์กรุงศรีอยุธยา

ประพจน์การณัตถอนสร้างกรุงศรีอยุธยา

เมืองอู่ทอง (นครปฐม) เป็นเมืองชั้นรองกรุงสุโขทัยอยู่ก่อน
กรุงสุโขทัยเสื่อมอำนาจลง เมืองอู่ทองเป็นเมืองที่มีกำลัง
มากอยู่แล้ว เกรงพวกมอญและเขมรใหม่จะมาแย่งเอาเมือง
ข้างใต้ไปเป็นอาณาเขตต์ จึงได้คิดรวบรวมและขยายสร้าง
เมืองขึ้นใหม่ การคิดสร้างก็เพราะ

๑. ที่เมืองอู่ทองเป็นเมืองกันด่านหน้า
๒. ที่เมืองอโยธยาเก่าเป็นที่ลุ่มและบริบูรณ์

เพราะฉะนั้นจึงได้สร้างพระนครศรีอยุธยาและกระทำพิธีราชา
ภิเษก เมื่อปีชวดจุลศักราช ๗๑๒ ตรงกับ พ.ศ. ๑๘๗๓ มีพระเจ้า
แผ่นดินปกครอง ๓๓ พระองค์ ตั้งแต่พระเจ้าอู่ทองถึงพระที่นั่ง
สุริยามรินทร์ (ไม่นับขุนจระเข้ราช) รวมเวลา ๔๓๗ ปี (พ.ศ.
๑๘๗๓-๒๓๑๐) รัชกาลที่ควรทราบ คือ:-

รัชกาลสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (อู่ทอง) เหตุการณ์
ในแผ่นดินคือ เป็นไมตรีกับกรุงสุโขทัย รบชนะ ได้ประเทศ
ยอมเป็นเมืองขึ้น ทำไมตรีกับต่างประเทศ

รัชกาลสมเด็จพระบรมราชาธิราช (พะงั่ว) เหตุการณ์
สำคัญ คือ เมื่อ พ.ศ. ๑๘๒๓ ไก่ยกกองทัพไปตีเมืองกำแพงเพชร
ซึ่งเป็นเมืองหน้าด่านของกรุงสุโขทัยชนะ รวมอาณาจักรสุโขทัย
เข้าเป็นอาณาจักรเดียวกันกับกรุงศรีอยุธยา และเมื่อ พ.ศ. ๑๘๒๓

ได้ยกกองทัพไปตีเชียงใหม่อีก แต่ไปต่อรบคดงกลางทาง

รัชกาลสมเด็จพระรามาเมศวร เป็นรัชกาลที่ ๒ แห่ง
ราชวงศ์เชียงราย พ.ศ. ๓๙๓๓ ยกกองทัพไปตีนครเชียงใหม่ได้
มีชัยชนะจึงกวาดค้อนครอบครัวอาณาจักรล้านนาไทยมาไว้กรุงศรี
อยุธยา

รัชกาลสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ เป็นโอรสของ
พระบรมราชาธิราชที่ ๒ จัดการบ้านเมืองที่สำคัญ คือ ตั้งตำแหน่ง
เสนาบดี ที่เรียกว่าจุสดมภ์ ได้แก่ เวียง, วิ่ง, คดง, นา ตั้ง
ทำเนียบศักดิ์นา ยกกองทัพไปตีเมืองมตะกา ทรงออกผนวช
และแต่งมหาสาธิกำหนดวง

รัชกาลสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ ขึ้นครองราชย์เมื่อ
พ.ศ. ๒๐๓๔ รัชกาลนี้ได้สมาคมกับชาวยุโรปเป็นครั้งแรก คือ
ชาวโปรตุเกส ทำการพาณิชย์ทางตะวันออก ได้เมืองขึ้นตาม
ชายฝั่งอินเดีย และมาตีเมืองมตะกา

รัชกาลสมเด็จพระชัยราชาธิราช ครองราชย์ พ.ศ. ๒๐๗๗
ได้รับพ้องกับพะม่า ทางด้านพระเจดีย์ ๓ องค์ มีชาวโปรตุเกส
มาอาศัยด้วยประมาณ ๓๒๐ คน มีชัยชนะ ได้เมืองเชียงกราน
กลับคืน

รัชกาลสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ ได้ทรงราชย์ใน
พ.ศ. ๒๐๘๑ ได้ทำสงครามกับพะม่า ครั้นพระเจ้าบุเรงนอง แต่

ทั้งสองฝ่ายได้ทำสัญญาสงบศึก เมื่อทิวศกแล้ว สมเด็จพระ
มหินทราธิราชได้ครองราชสมบัติแทน บานเมืองก็อ่อนแอ การ
รักษาพระนครก็รวนเร ในที่สุดจึงเสียเมืองแก่พม่า เมื่อ
พ.ศ. ๒๓๓๒

รัชกาลพระศรีสุธรรมเพ็ชร์ ในแผ่นดินนี้ประเทศสยามต้อง
เป็นประเทศราชของพม่า ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๓๓๒ จนถึง พ.ศ. ๒๓๖๗
ภายหลังพระนเรศวรราชโอรสจึงได้ประกาศอิสรภาพ

รัชกาลสมเด็จพระนเรศวร ได้ทรงบำรุงไพร่พลให้
เข้มแข็งยิ่งขึ้น ได้ทำสงครามกับพม่า, มอญ, เขมร มีชัยชนะ
ทุกครั้ง มีอาณาเขตกว้างขวาง พระองค์มีอำนาจเต็มที่เป็นที่
เกรงขามแก่เหล่าประชาชาติทั่วไป

รัชกาลสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ครองราชย์เมื่อ
พ.ศ. ๒๓๑๙ ได้ทำการค้าขาย การติดต่อการกรรมเจริญมาก มี
โปรตุเกส, ฮอลันดา, อังกฤษ, ฝรั่งเศส มาทำการติดต่อค้าขาย
กับสยาม ส่งทูตออกไปเจริญทางพระราชไมตรีถึงกรุงปารีสเป็น
ครั้งแรก

รัชกาลสมเด็จพระเอกาทศธรรม ทรงราชย์เมื่อ พ.ศ. ๒๒๓๓
เป็นรัชกาลที่ ๓ แห่งพระราชวงศ์บ้านพลูหลวง กษัตริย์องค์นี้
ครองแผ่นดินต่อมาอีก ๕ พระองค์จึงถึงแผ่นดินพระที่นั่งสุริยาศน์อมรินทร์
รัชกาลสมเด็จพระที่นั่งสุริยาศน์อมรินทร์ ทรงราชย์ใน

พ.ศ. ๒๓๐๒ ได้ทำสงครามกับพม่า พม่าตีกรุงศรีอยุธยาเกือบ
 ดำไว้ ครั้นต่อมา พระเจ้ามังระเจ้าแผ่นดินพม่าได้ยกกองทัพ
 มาตีกรุงศรีอยุธยาอีก ตีล้อมเมืองไว้พิเศษ ฝ่ายไทยหมดกำลัง
 จึงเสียกรุงแก่พม่าใน พ.ศ. ๒๓๑๐ พม่าตั้งผู้พระนายของ
 รัชกาลกรุงศรีอยุธยาสืบไป

การเสียกรุงก็เพราะสยามอ่อนกำลังมาก ได้ว่างการสงคราม
 นานทั้งเกิดการจลาจลขึ้นในประเทศ ส่วนการเจริญและเสื่อม
 ของบ้านเมืองจะเห็นได้จากเหตุเหล่านี้

๑. พระเจ้าแผ่นดินพระองค์ใด ทรงพระปรีชาสามารถใน
 การสงคราม ในการจัดการบ้านเมือง และการติดต่อกับนานา
 ประเทศเป็นอย่างดี บ้านเมืองก็เจริญมีความสุข ถ้าพระองค์
 ใดหย่อนพระปรีชาสามารถ บ้านเมืองก็มีภะดำรงส่าย

๒. ความสามัคคี ถ้าข้าราชการมีความสามัคคีกลมเกลียว
 ช่วยกันทะนุบำรุงบ้านเมือง บ้านเมืองก็เจริญและมีความสุข ถ้า
 ก็ไม่ถนัดมารบกัน ถ้าแตกสามัคคีกัน ภายในประเทศก็ปั่นป่วน
 เป็นทางให้ศัตรูมาเข้าเค็ม

สมัยกรุงธนบุรีและกรุงเทพ ฯ

เมื่อกรุงศรีอยุธยาได้เสียแก่พม่าซำคักแล้ว ราษฎรจึงได้
 แยกออกเป็นก๊ก ๆ มี ๕ ก๊ก คือ

๑. เจ้าพระยาพิษณุโลก ตั้งตัวเป็นเจ้าชั้นที่เมืองพิษณุโลก
๒. เจ้าพระฝาง ตั้งตัวอยู่ที่เมืองสวางคบุรี
๓. กรมหมื่นเทพพิพิธ ไปตั้งตัวอยู่ที่เมืองพิมาย
๔. เจ้านคร ตั้งตัวขึ้นที่เมืองนครศรีธรรมราช
๕. พระเจ้าตาก (สิน) ไปตั้งตัวขึ้นที่เมืองจันทบุรี

เจ้าตากเป็นผู้มีสติปัญญาและฝีมือแฉ่งกล้ายิ่งกว่าผู้อื่น ได้รวบรวมและฆ่าผู้ก่อกวนของภายใน พ.ศ. ๒๓๓๐ แล้วยกกองทัพมาตั้งเมืองหลวงที่จันทบุรี และตั้งตัวเป็นกษัตริย์ครองประเทศสยาม แล้วเที่ยวปราบปรามก๊กต่าง ๆ จนเรียบร้อย

รัชกาลพระเจ้าตาก (สิน) ระหว่าง พ.ศ. ๒๓๓๗ ถึง พ.ศ. ๒๓๓๘ ได้ทำสงครามกับพม่าที่ยกมารบกับไทยถึง ๔ ครั้ง พม่าแพ้กลับไปทุกครั้ง แล้วรับสั่งให้สมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึกขึ้นไปตีไค้เวียงจันทน์ และได้พระแก้วมรกตมาไว้ยังกรุงธนบุรี (เวลานั้นอยู่ในวัดพระแก้ว) ใน พ.ศ. ๒๓๒๓ เสด็จเกิดจันฉวยขึ้น จึงให้เจ้าพระยามหากษัตริย์ศึกไปปราบอีก เจ้าตากเกิดสติฟั่นเฟือน และพระยาอรรคกิตติคุณ เจ้าพระยามหากษัตริย์ศึกต้องยกทัพกลับมาปราบปรามจึงทราบข่าว ข้าราชการจึงอัญเชิญขึ้นครองราชสมบัติ ณ กรุงธนบุรีเมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๕ ทรงพระนามว่า สมเด็จพระรามาธิบดี (พระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก) ภายหลัง

ได้ย้ายพระนครมาอยู่ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา เรียก
ว่า กรุงเทพพระมหานครอมรรัตนโกสินทร์

สมัยกรุงเทพพระมหานคร

รัชกาลสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระพุทธยอดฟ้า
จุฬาโลก) ได้สร้างกรุงเทพ ฯ เป็นราชธานี (๒๓๒๔) จัดการ
เรื่องญวนก่อนการสู้รบฉนวนเรียบร้อย ทำสงครามกับพม่าได้
ชัยชนะทุกครั้ง

รัชกาลสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ (พระพุทธเลิศหล้า
นภาลัย) ทำสงครามกับพม่า พม่าแพ้ ทำสงครามกับญวน
เรื่องเมืองเซมร ได้เคยทำสัญญาค้าขายกับบริษัทอินเดียของ
อังกฤษ แต่ไม่ตกลงกัน

รัชกาลสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๓ (พระนั่งเกล้า) ทำ
สัญญาค้าขายกับอังกฤษ กำหนดอำนาจในแหลมมลายู และ
ทำสัญญาทางพระราชไมตรีกับอเมริกา ได้รับกับเซมรและญวน
ได้ชัยชนะ

รัชกาลสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๔ (พระจอมเกล้า) บำรุง
พระพุทธศาสนาให้เจริญ ทำไมตรีกับอังกฤษ, ฝรั่งเศส, สหพันธ
รัฐอเมริกา เดนมาร์ก, ปอร์ตุเกสและเยอรมนี เบลเยี่ยม อิตาลี
นอร์เวย์สวีเดน

รัชกาลสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๕ (พระจุลจอมเกล้า)
เปลี่ยนแปลงการปกครองให้ทันสมัย จัดให้มีกระทรวงทบวงการ
จัดการศึกษา, การทหาร, การคมนาคม, ตั้งกฎพระธรรมนูญ,
ประกาศการเลิกทาส ฯลฯ

รัชกาลสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๖ (พระมงกุฎเกล้า)
ได้ร่วมมือกับสัมพันธมิตร ทำสงครามกับเยอรมันใน พ.ศ. ๒๔๖๐
ตั้งสถาบันอภัยภูเบศร ยุบแฉะรวมมณฑล จัดการบำรุง
การค้าขาย ฯลฯ

รัชกาลปัจจุบัน (พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหา
ปรีชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว) ทรงราชย์ พ.ศ. ๒๔๖๘
เหตุสำคัญ คือได้มีการทรงเปลี่ยนการปกครองเป็นประชาธิปไตย
พระนิคมพระเจ้าแผ่นดินทรงเป็นประมุขเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕ แล้วพระ
ราชทานรัฐธรรมนูญปกครองประเทศสืบไป

๒. จีน

ที่ตั้งและอาณาเขต - ประเทศจีนตั้งอยู่ทางทิศตะวันออก
ของทวีปเอเชีย มีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับไซบีเรีย

ทิศใต้ จดอินเดีย, พม่า และอินโดจีนของฝรั่งเศส

ทิศตะวันออก จดแมนจูเรีย ทะเลจีนและทะเลเหลือง

ทิศตะวันตก จดอาฟกานิสถาน, คุรุกิสถาน และที่ราบสูง
ปามิร์ (Pamir)

จีนแบ่งออกเป็นส่วน ๆ- จีนแบ่งออกเป็น ๕ ส่วน คือ.
จีนแท้, มงโกเลีย, สิบเกียง, ทิเบต, แมนจูเรียน (มองจูหรือ
แมนจูก็ว่า แต่ส่วนนี้ญี่ปุ่นจัดให้เป็นเอกราช) แต่ในที่นี้จะกล่าว
เฉพาะจีนแท้เท่านั้น

พื้นที่- พื้นที่ของจีนแท้เป็นที่ราบสูง แต่มีที่ราบลุ่มขึ้น
กว้างใหญ่อยู่ตามลุ่มแม่น้ำของโฮ ยี่ชี่เกียงและชี่เกียง กับที่
ราบคามริมฝั่งทะเล นอกจากนี้ยังมีภูเขาอยู่หลายลูก แต่ที่
สำคัญ คือ ภูเขาคุนลุ้น เป็นพืดมาจากที่ราบปามิร์ ผ่านเข้ามา
ทางทิเบต แล้วผ่านประเทศจีนไปจนจดทะเลเหลืองภูเขาแบ่ง
จีนออกเป็นภาคเหนือและภาคใต้ (ภูเขาเมื่อผ่านมณฑลกวางตุ้ง
เรียกชานชาน ตอนผ่านมณฑลโชนาน เรียกว่าภูเขาชิงจินชาน)

แม่น้ำ- มีแม่น้ำสำคัญ ๆ หลายสาย คือ แม่น้ำของโฮและ
ไปโฮอยู่ในภาคเหนือ แม่น้ำยี่ชี่เกียง ชี่เกียงและฮั่นเกียงอยู่ใน
ภาคใต้

แม่น้ำของโฮ- ตั้งต้นไหลจากภูเขาคุนลุ้น แล้วไหลผ่านทะเล
ทรายโกบี จึงพัดเขาทรายและดินโคลนมาลงทะเลมาก จน
ทำให้น้ำในทะเลเป็นสีเหลือง แม่น้ำนี้ไม่มีใครมีประโยชน์ในการ
เดินเรือมากนัก

แม่น้ำยังแข็งแรง เป็นแม่น้ำสำคัญที่สุดของจีน เพราะเป็น
แม่น้ำใหญ่และเป็นประโยชน์ในการกสิกรรมและการค้าขายมาก

อากาศ- ทางภาคเหนืออากาศในฤดูหนาว หนาวมาก แต่ใน
ฤดูร้อนอากาศพอปานกลางไม่ร้อนจัด พอสวยได้อย่างสบาย

การอาชีพ- ทำการกสิกรรม มีการทำนา ทำสวน ทำไร่
ฝ้าย ไร่ยาสูบ ไร่ชา ฯลฯ ทำการอุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่นทำ
ถ้วยชาม การทอผ้า ทำเครื่องเงิน การค้าขายเป็นอาชีพสำคัญ
ซึ่งชาวจีน ทำกันอย่างมากทั้งในและนอกประเทศ

การค้าขายระหว่างจีนกับสยาม- ชาวด້ยามกับชาวจีนได้
ทำการติดต่อกันมาแต่ครั้งดึกดำบรรพ์แล้ว จนบัดนี้ก็ยังคงอยู่
กันอยู่ และสนิทยิ่งกว่าแต่ก่อนมาก เพราะชาวจีนได้มาแต่งงาน
กับหญิงไทย มีบุตรหลานอยู่ในสยามมากมาย ดังนั้นการ
ค้าขายระหว่างสยามกับจีนจึงกลมเกลียวกันดี นับว่าชาวไทย
ได้พึ่งชาวจีนอยู่ในเรื่อง

สินค้าไทยไปสู่ประเทศจีน มีข้าว, ไม้สัก, หนังสัตว์, รังนก
สินค้าจีนมาสู่เมืองไทย มีใบชา, เครื่องแก้ว ถ้วยชาม, ผ้า
ฝ้าย, ผ้าไหม ของเบ็ดเตล็ดต่าง ๆ

ชาวจีนที่เข้ามาค้าขายอยู่ในประเทศสยาม เป็นผู้มีฐานะดี
ร่ำรวยเป็นเศรษฐีก็มาก และชาวจีนเหล่านี้ได้มีความอุตสาหกรรมใน
การทำมาหากินเป็นกำลังของประเทศสยามอยู่ส่วนหนึ่ง การที่ชาว

จีนเข้ามาหากันในประเทศสยามได้ผลดี เพราะชาวจีนเป็นผู้มี
นิสัยขยันหมั่นเพียร มีความพยายาม รู้จักเก็บหอมรอมริบ

การปกครอง— มีการปกครองอย่างประชาธิปไตย มี
ประธานาธิบดีเป็นประมุข คล้ายการปกครองของฝรั่งเศส แต่
สมัยปัจจุบันนี้ได้แตกออกเป็นก๊กเป็นพวก ตึงแย่งอำนาจกันเพื่อ
เป็นใหญ่ เกิดศึกกลางเมืองบ่อย ๆ

เมืองสำคัญ— จีนตอนเหนือมีเมืองสำคัญ คือ ปักกิ่ง,
ไผ่ไฮไผ่, ซิงเต่า, เทียนสิน เมืองสำคัญของจีนตอนกลาง คือ
นานกิง (น่าเกีย) เป็นเมืองหลวงของประเทศจีน ฮั่นเกา เซี่ยงไฮ้
เป็นเมืองท่า เมืองสำคัญของจีนตอนใต้ คือ ฟูเจา, กังต้ง,

แคว้นต่าง ๆ ของจีน

๑. มงโกเลีย เมืองอูรุมชี เป็นเมืองหลวง การปกครอง
รวมอยู่ในสหรัชโซวิเอต เรปูบลิก (รัสเซีย)
๒. แคว้นซินเกียง เมืองอูรุมชี เป็นเมืองหลวง เมืองคัชการ
เป็นเมืองสำคัญ เมืองยารุกานตุ เป็นศูนย์กลางของการค้าขาย
๓. แคว้นทิเบต เมืองลาซสา เป็นเมืองหลวง
๔. แคว้นเม้งกู (แมนจูเกว) เมืองชิงกิง เป็นเมืองหลวง
บัดนี้ปลัดท้าวออกเป็นเอกราช แต่นานาประเทศยังมิได้รับรอง
ทั่วกัน.

๓. ประเทศญี่ปุ่น

ที่ตั้งและอาณาเขตต์— ประเทศญี่ปุ่นเป็นหมู่เกาะรวมกันหลายเกาะ ตั้งอยู่ในมหาสมุทรแปซิฟิก ทางทิศตะวันออกของทะเลจีน แบ่งเป็น ๓ ตอน คือ—

๑. หมู่เกาะตอนเหนือ มีหมู่เกาะกุโรโต (จิซมา) และเกาะต่างดัดันตอนใต้ครึ่งหนึ่ง

๒. หมู่เกาะตอนกลาง มีเกาะนิปปอน, เกาะฮอนชู (ฮอนโด) เกาะชิโกกุ เกาะฮอกไกโด (เยโซ), เกาะกะบรู (กิวชู) เป็นต้น

๓. หมู่เกาะตอนใต้ มีเกาะอูซุ เกาะไคโหวน (ฟอโรโนซา) หมู่เกาะฮิวกิว (เจียวเกียวก)

นอกจากนี้ยังมีเกาะเล็ก (โซเด็น) ซึ่งเดิมเป็นของจีน ร่วมอยู่ในราชอาณาจักรญี่ปุ่นด้วย

ภูมิประเทศ— มีภูเขาทั่วไป ที่ราบไม่ไครมี นอกจากภูเขาธรรมดาแล้ว ในประเทศญี่ปุ่นยังมีภูเขาไฟหลายลูก ที่ดับแล้วก็มี และที่ยังมีไฟอยู่ก็มี ภูเขาไฟฟูจิยามาสูงที่สุด ภูเขาไฟอะโซซาน เป็นภูเขาไฟใหญ่ที่สุด

อากาศ— ในฤดูร้อน ภาคใต้มีอากาศร้อนกว่าภาคเหนือ และในฤดูหนาวก็หนาวน้อยกว่าภาคเหนือ ถ้าจะคิดเฉลี่ยทั่วๆ ไปแล้ว อากาศในประเทศญี่ปุ่นหนาวอยู่ถึง ๖ เดือน คือ เริ่ม

แต่ตุลาคมถึงเมษายน ฤดูอบอุ่น & เต็มเท่านั้น คือ ตั้งแต่
พฤษภาคมถึงกันยายน

การอาชีพของพลเมือง— พลเมืองทำการหาเลี้ยงชีพหลาย
อย่าง คือ

การเพาะปลูก มีการปลูกข้าว ข้าวสาลี ข้าวบาเลย์ ข้าวฟ่าง
ป่าน มันเทศ ฝรั่ง กล้วย หม่อน ฯลฯ นอกจากการเพาะปลูก
ยังมีการเลี้ยงสัตว์ จับสัตว์น้ำ ขุดแร่ต่าง ๆ

การอุตสาหกรรม มีโรงงานอุตสาหกรรมมาก เช่น โรงงาน
ทอผ้า ทำเครื่องเหล็ก เครื่องจักร เครื่องแก้ว และของ
เด็กเล่น

พาณิชยกรรม พลเมืองทำการค้าขายมาก และทำการค้า
ขายกับประเทศต่าง ๆ แทบทั่วโลก แต่ที่ทำการค้าด้อยมากที่สุด
คือ จีน, อินเดีย, อเมริกา, อังกฤษและเยอรมนี สินค้าออก
ของญี่ปุ่น มีไหมดิบ, แพร, เครื่องเล่น, ถ้วย, ชาม, ถ่านหิน,
ชา, ส่วนสินค้าเข้ามี เครื่องเหล็ก, น้ำมัน, ข้าว, ธัญพืช,
ฝ้ายดิบ

พลเมือง— พลเมืองมีนิสัยขยันขันแข็ง ฉลาด กล้าหาญ
มีความรักชาติแน่นอน มีความสามัคคีกันมาก ส่วนสตรีก็ไม่แพ้
บุรุษ และยังแถมเป็นผู้มีนิสัยชอบสวยงาม ชอบสะอาด การ
ศึกษาก็ทั้ง ๒ เพศ

การปกครอง— มีกษัตริย์เป็นประมุข แต่อยู่ใต้กฎหมาย
การปกครองดินแดนของอังกฤษ มีรัฐสภา ๒ สภา คือ สภาสูง
กับสภาผู้แทนราษฎร

เมืองสำคัญ— คือโตเกียว เป็นเมืองหลวงและเป็นเมืองท่า
โอซากา เป็นเมืองใหญ่ที่สอง เป็นศูนย์กลางของการทอผ้า
มีโรงงานใหญ่ ๆ มาก เกียวโตเป็นเมืองหลวงเก่า มีโบราณ
วัตถุมาก โยโกฮาม่า, โกเบ, นาโงซากะ, เป็นเมืองท่าสำคัญ
วากายามะ เป็นศูนย์กลางของโรงงานทำเครื่องเหล็ก.

เกาหลี (โซเชิน)

เกาหลีได้ตกเป็นเมืองขึ้นของญี่ปุ่นแต่ พ.ศ. ๒๔๕๓ เมือง
หลวงชื่อ เซอูล เมืองท่าชื่อ พูซานกับเซม็องโป
พื้นที่ทางฝั่งทะเลตะวันออก เป็นที่ตั้งมีภูเขาเป็นพิศ ยาว
ตลอดไป

พืชผล— มีข้าว ข้าวสาลี ยาสูบ ผ้าฝ้าย ป่าน ฝ้าย ฯลฯ
จำพวกแร่ มีทองคำเป็นสำคัญ จำพวกสัตว์ที่เลี้ยงมากก็มี โค
สินค้ายอก— มีข้าว ทองคำ ใสม โค และหนังสัตว์
เกาะไต้หวัน (ฟอร์โมซา)— เดิมเป็นของจีน แต่จีนยกให้
ญี่ปุ่นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๘

พื้นที่— โดยมากเป็นภูเขา ทางตะวันตกมีที่ราบ สำหรับ

ทำการเพาะปลูกได้มีการปลูก ข้าว, อ้อย, การบูร, ป่าน

แร่ต่าง ๆ มีทองคำ, เงิน, กำมะถัน, น้ำมันก๊าด, จำพวก
สัตว์ มีโค, กระบือ, สุนัข, และเป็ดไก่

เมืองสำคัญ- ไคเปฟู เป็นเมืองหลวง เมืองอัมซิง เกดุง
เป็นเมืองท่า

เกาะสะกาลัน- อยู่ทางทิศตะวันออกของไซเบียร์ เดิม
เป็นของรัสเซีย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๘ รัสเซียได้แบ่งเกาะนี้ออกเป็น
๒ ตอน ตอนใต้ยกให้ญี่ปุ่น เรียกตามภาษาและดำเนียงของ
ญี่ปุ่นว่า การาฟูโต

พื้นที่ป่าไม้มาก ไม่เหล่านั้ใช้ทำเครื่องเรือนและเครื่องใช้
ต่าง ๆ มาก พืชผลก็มีข้าว อ้อย สัตว์เลี้ยงมีโคมาก แร่ที่
สำคัญมีถ่านหิน

สินค้าออก- มี กระดาษ ถ่านหิน ไม้กระดาน ปลา
เนย.

๔. ประเทศอินเดีย

ประเทศอินเดียตั้งอยู่ทิศตะวันตกของคาบสมุทรอินโดจีน มี
อาณาเขตติดต่อไป

ทิศเหนือ- จดกับภูเขาคาซัค

ทิศใต้- จดมหาสมุทรอินเดีย

ทิศตะวันออก- จดพระม่าและอ่าวเบ็งคอด

ทิศตะวันตก- จดอาหรับ บดขีส์ถาน และอาฟฆานิสถาน

ภูมิประเทศ- ประเทศอินเดียมีภูเขามาก มีที่ราบสูง และ
ที่ราบก้นมาก

ภูเขาที่สำคัญคือ ภูเขาหิมาลัย ประกอบไปด้วยเทือกเขา
ซับซ้อนกันหลายเทือก

ที่ราบสูง คือ ที่ราบสูงเด็กข่าน ที่ราบสูงในไมซอรุ และ
ที่ราบสูงในแคว้นมอดวา อยู่เหนือภูเขาอินชีย

ที่ราบที่สำคัญคือ ที่ราบระหว่างแม่น้ำสินธุกับแม่น้ำคงคา

แม่น้ำ- ในประเทศอินเดีย มีแม่น้ำสำคัญ ๆ หลายสายเช่น
แม่น้ำที่ไหลลงสู่อ่าวเบ็งคอด ได้แก่แม่น้ำพรหมบุตร คงคา
มหานที, โคซาวารี, กฤษณา (แม่น้ำคงคาสำคัญที่สุดในทาง
คมนาคม และในทางพิธีกรรม) แม่น้ำที่ไหลลงสู่ทะเลอาหรับ
ได้แก่แม่น้ำสินธุ เนอบุคคา

อากาศ-แถบภูเขาหิมาลัยหนาวจัด ตามลุ่มแม่น้ำคงคาและ
สินธุ อบอุ่นและชุ่มชื้น แต่ตามที่ราบสูงมีอากาศร้อนและแห้งแล้ง

พืชผล- มีข้าวฟ่าง ปลูกมากในมณฑลมัทราส และราช
ปุตตฐาน ข้าวสาลี ปลูกในมณฑลปัญจาบ ฝ้าย ปลูกใน
ที่ราบคุปราช เด็กข่าน (ฝ้ายเป็นพืชสำคัญที่สุดในอินเดีย) นอก
จากนี้ยังมี ปอกระเจา, ถั่ว, งา, ชา, ฝิ่น, ชี้อย, และไม้ที่มีค่า

ต่าง ๆ มาก แรมี่ ถ่านหิน เหล็ก ทองคำ ทองแดง ดีดัว
มี ช้าง วัว ควาย ชูชู แพะ แกะ

อาชีพของพลเมือง— ทำการกสิกรรมโดยมาก นอกจากนี้
มีการอุตสาหกรรม เช่นการทอผ้าฝ้าย, ผ้าไหม, ทำกระสอบบ้าน
ซูดแร่และทำน้ำไม้

เมืองสำคัญ— เทตซีใหม่ เป็นเมืองหลวงของอินเดียน ส่วน
เทตซีเก่า เป็นเมืองหลวงเก่า มีพระราชวัง โบสถ์ สุนัขเห่า ฯลฯ
งาม ๆ มาก

กัลกัตตา เป็นเมืองใหญ่ที่สุด มีกระสอบบ้าน ถ่านหิน และ
ใบชา

บอมเบ เป็นท่าเรือสำคัญที่สุดของอินเดียน มีทิวทัศน์ การค้า
เป็นเมืองท่าเรือ ๆ ลงมา

การปกครอง— แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ ประเภท ๑
อังกฤษปกครองเอง อีกประเภท ๑ เจ้านายแยกปกครอง แต่
อยู่ในความคุ้มครองของอังกฤษ เช่น กัษมีร์ ไฮเดระบาด
ราชปูตนา บะลูลิสถาน เป็นต้น

เหตุที่ต้องเป็นของอังกฤษ— พวกอังกฤษได้มาตั้งบริษัท
ค้าขายอยู่ที่มัทราส กัลกัตตา และสุรัต และฝรั่งเศสก็มาตั้ง
ค้าขายที่เมืองปอนดิแชรร์ จันทนคร เวदानอินเดียนแตกเป็นก๊ก
เป็นพวก พวกหนึ่งขอทำตั้งฝรั่งเศสช่วยรบ อีกพวกหนึ่งขอทำตั้ง

ของอังกฤษช่วย จึงเกิดสงครามระหว่างอังกฤษกับฝรั่งเศสขึ้น
 อังกฤษชนะฝรั่งเศสเมื่อ พ.ศ. ๒๓๐๓ ฝรั่งเศสต้องถอนทหาร
 ออกจากอินเดีย อังกฤษจึงมีอำนาจแต่ชาติเดียว เจ้าแซกก็มา
 ยอมอ่อนน้อม ภายหลังเกิดสงครามกับราชินี อังกฤษต้อง
 ปรานปรามจนราบคาบ อินเดียจึงเป็นของอังกฤษ แต่ พ.ศ. ๒๔๐๐
 เป็นต้นมา

เกาะลังกา— อยู่ใต้อินเดีย เมืองโคตัมโบ เป็นเมืองหลวง
 แรกตั้ง เป็นเมืองสำคัญทางพุทธศาสนา

การปกครอง— อังกฤษส่งคนมาเป็นผู้สำเร็จราชการปกครอง
 ดังกาโดยตรง ไม่ได้รวมอยู่ในอินเดีย.

๕. มลายูของอังกฤษ

มลายู เป็นชื่อของแผ่นดินที่ยื่นออกไปจากแผ่นดินสยาม นับ
 แต่คอคอจนถึงสิงคโปร์ ส่วนมลายูของอังกฤษตั้งอยู่ในคาบ
 สมุทรมลายูภาคใต้ ภูมิประเทศประกอบไปด้วยภูเขาและป่าไม้
 แม่น้ำก็มีแต่สั้น ๆ ที่สำคัญคือ แม่น้ำเประและแม่น้ำเบอหนัม
 แม่น้ำปะหัง และกะดันทัน

อากาศ— ไม่ร้อนนัก เพราะมีทะเลล้อมอยู่ทั้งสามด้าน ดม
 ทะเลพัดเข้าฝั่งตลอดเวลา น้ำความเย็นและไอน้ำเข้ามาช่วย
 บันเทาความอบอ้าวให้น้อยลง และทำให้ฝนตกชุกด้วย

และปะกัง ซึ่งอยู่ในคาบสมุทรมะลายู

เมืองสำคัญ- กัวตาลุมปุรุ เป็นเมืองหลวงของสหรัฐมะลายู

การปกครอง- อยู่ในความดูแลของอังกฤษ มีผู้สำเร็จ
ราชการ (ประจำจังหวัดโปรุ) เป็นข้าหลวงใหญ่ของรัฐเหล่านั้น ใน
รัฐหนึ่ง ๆ มีผู้ปกครองและข้าหลวงอังกฤษจัดการปกครอง

๓. รัฐมะลายู คือ ยะโฮร์, ไทรบุรี, บูลิธ, กระตันตัน,
และตะรังกานู

การปกครอง- มีผู้ต่อต้านจัดการปกครอง แต่ต้องทำตามคำ
แนะนำของที่ปรึกษาอังกฤษ ผู้ต่อต้านมีสภาขุนการ และรัฐสภา
ช่วยเหลือการปกครองของประเทศ อังกฤษเป็นผู้เลือกที่ปรึกษา
ไว้ช่วยเหลือจัดการปกครอง.

๖. หมู่เกาะมะลายู

หมู่เกาะมะลายู เรียงกันออกอย่างหนึ่งว่า หมู่เกาะอินเดียนตะวันตก
ออก เป็นหมู่เกาะที่ใหญ่ นับตั้งแต่ทิศตะวันตกของทวีปเอเชีย
ไปจนถึงทิศเหนือของทวีปออสเตรเลีย

พื้นที่- เกาะต่าง ๆ ในหมู่เกาะมะลายูโดยมากมีภูเขาและป่า
ทึบร่มมักมีอยู่ตามชายทะเล บางเกาะมีภูเขาไฟมาก เช่น สุมาตรา,
ชวา, เบ็นตัน

อากาศ- หมู่เกาะมะลายูอยู่ในแถบร้อนของโลก จึงมี

บอเรียนหรือบอริโอ

เป็นเกาะใหญ่ที่สุดของเกาะนิวกินี พืชตามชายทะเลเป็น
กลุ่มมีขิงและหนองมาก ตอนในเต็มไปด้วยภูเขาและลำธาร

สินค้าสำคัญ— คือ พริกไทย อบเชย กระจง กานพลู
ผัก ขาง มะพร้าว ริงนก ทองคำ เพชร

เจ้าของเกาะนี้คือ ชอตันดาเป็นเจ้าของเกาะนี้แทบทั้งหมด
แต่ทางตอนเหนือกับตะวันตกเฉียงเหนือ อังกฤษเป็นเจ้าของ

เมืองท่า— เมืองบันเจอรูมัสซัน (ของชอตันดา) เป็น
เมืองสำคัญที่สุด บ้านค้ายานัก ลำคัญที่สุด.

สมาทรา

อยู่ทางมหาสมุทรอินเดีย พืชเป็นป่าและภูเขา ป่าตามไหล่
เขามีไม้ดัก ไม้โอค ฯลฯ ตามที่ราบทางเหนือและทางตะวันออก
ปลูกพืชต่าง ๆ คือ ข้าว, ข้าวโพด, กาแฟ, พริกไทย, ผัก,
มะพร้าว เกาะนี้มีแร่หลายอย่าง ที่สำคัญคือ ถ่านหิน ทองคำ
น้ำมันก๊าด

เมืองท่าสำคัญ— คือ ปะดัง, ปาติมบัง, เบ็งกูเด็น
และอาเยย์ ชอตันดาเป็นเจ้าของเกาะนี้ทั้งหมด.

เกาะเซเตเบต-มอลัคกา

เป็นเกาะสำคัญเกาะหนึ่งของชอลันคา เมืองสำคัญและเมืองท่า
ซอมะกัสดาร์ เป็นเมืองที่ตั้งชาว ดังกู ยาดูบ ผ่าย น้ำตาล
ไข่มุกต์ และวังนก ออกไปขายต่างประเทศ

อาชีพของพลเมือง- ชาวเกาะ ทำนาทำสวน เป็นอาชีพ
โดยมาก

มอลัคกา- เป็นหมู่เกาะเล็ก ๆ หมู่หนึ่ง มีเกาะอัมบอยนา
และเกาะเคอนาคี เป็นเกาะสำคัญ ชอลันคาเป็นเจ้าของเกาะนี้
โดยเจ้าภิมของแต่ พ.ศ. ๒๓๕๗ เพราะเกาะนี้มีเครื่องเทศมาก

ไทมอรู

เกาะนี้แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือส่วนตะวันออกเฉียงเหนือ
เป็นของโปรตุเกส ส่วนตะวันออกเฉียงใต้เป็นของชอลันคา

เมืองสำคัญ- เมืองไทมอรู เป็นของโปรตุเกส เมืองกูปัง
เป็นของชอลันคา

พืชผล- มีกาแฟ ไม้จันทน์.

ซะวา

ภูมิประเทศ- เป็นที่ดอนสูง มีภูเขาไฟมาก มีที่ราบอยู่ทาง
ตอนเหนือของเกาะบ้าง

พืชผล— มีไม้สัก มะพร้าว เครื่องเทศ ข้าวโพส GRAM
ยาสูบ ยางและอื่นๆ จำพวกน้ำมันถั่ว ถั่วบด ถั่วหินถั่วมะถั่ว.

การอาชีพของพลเมือง— ทำการเพาะปลูก ทำการทอผ้า
ทอเสื่อ และการค้าขาย พลเมืองทำการค้าขายคิดต่อกับขายนามาก

การปกครอง— เกาะชวาร์วมกับเกาะมะตุรา อยู่ในความ
ดูแลของผู้สำเร็จราชการ หมู่เกาะอินเดียนตะวันตก ของฮอลันดา
เกาะแบ่งเป็นภาค ๆ ภาคหนึ่ง ๆ มีเรสซิเดนต์ของฮอลันดาเป็นผู้
ปกครอง

เมืองสำคัญ— มะเคเวีย เป็นเมืองหลวงของหมู่เกาะอินเดียน
ตะวันตกของฮอลแลนด์ และเป็นเมืองท่าที่ใหญ่ที่สุด

สุราบะยา เป็นเมืองใหญ่ที่สองรองลงมา และเป็นท่าเรือ
สำคัญด้วย

ตะมารัง เป็นเมืองใหญ่ที่สาม และเป็นเมืองท่า

พืชติปปีนตุ

ประกอบด้วยเกาะเล็กเกาะน้อย มีฝั่งทะเลเว้า ๆ แหว่ง ๆ
มีอ่าวเล็กอ่าวน้อย มีภูเขาไฟและแผ่นดินไหว ลักษณะเหล่านี้
คล้ายกับญี่ปุ่นมาก

เกาะที่สำคัญ— คือ เกาะลูซอน มินโดโร ซามา เซบู
นิโกร เดตี ปาเน มินดาเนา ปาละวัน ฯลฯ

หมู่เกาะฟิลิปปินส์ เชื่อมกับเกาะบอร์เนียวและเกาะเซเลเบต
โดยสันเขาไคท์เซด มีภูเขาไฟมาก ตามฝั่งทะเลและตามฝั่งแม่น้ำ
เป็นที่ลุ่มราบ และเป็นที่พักคนอุดมดี

อากาศ— คล้ายกับอากาศของสยาม มีฤดูร้อน ฤดูฝน ฤดู
หนาวเหมือนกัน ฝนตกชุก มีลมไต้ฝุ่นเสมอๆ

พืชผล— มีพืชต่างๆ คือ ข้าว อ้อย กาแฟ ปอ
บ้าน ยาลูบ ผลไม้ จำพวกสัตว์ มีโค กระบือ สุนัข แต่แร้วมี
ไม่มาก มีแร้วของคำ เหล็ก ถ่านหิน ทองแดง

อาชีพของพลเมือง— ทำนาทำสวน การหัตถกรรม เช่น
ทำน้ำตาล ทำน้ำมันมะพร้าว ทำเชือก การทำป่าไม้ การค้าขาย
ก็ทำมากเหมือนกัน ค้าขายกับอเมริกา อังกฤษ ญี่ปุ่น จีน ญี่ปุ่น
สินค้าออกที่สำคัญคือ เชือกมะนิลา บุหรี่และยาสูบ น้ำตาล
น้ำมัน และเนือมะพร้าว

เมืองสำคัญ— มะนิลา ตั้งอยู่บนเกาะลูซอน เป็นเมืองหลวง
และเป็นท่าเรือสำคัญด้วย ส่วนเมืองทำอื่น ๆ คือ ซัมบู อีโลอีโล

การปกครอง— อเมริกาได้ปกครองฟิลิปปินส์ โดยสิทธิขาด
แต่พ.ศ. ๒๔๔๓ โดยความทะนุบำรุงของอเมริกา ฟิลิปปินส์จึง
เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ผู้สำเร็จราชการและรองผู้สำเร็จ
ราชการเป็นชาวอเมริกา ส่วนสมาชิกในสภาเป็นชาวฟิลิปปินส์
แทบทั้งหมด

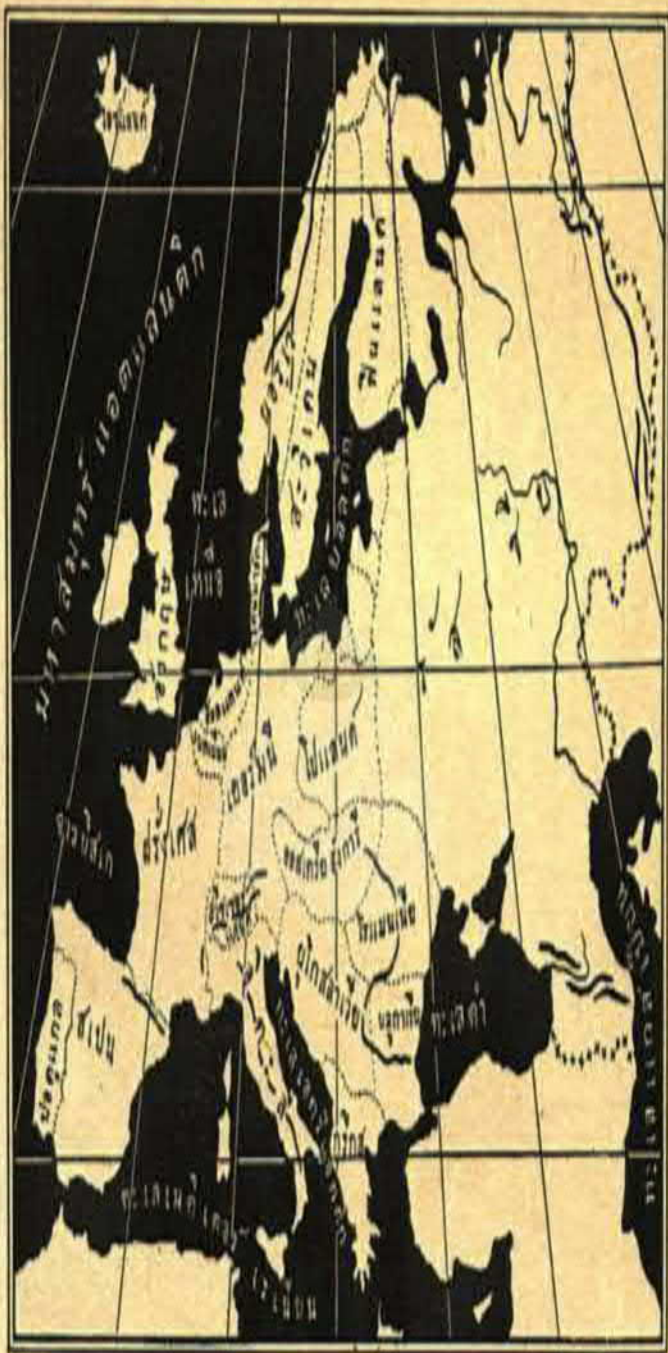
๗. ทวีปยุโรป

ที่ตั้งและขนาด- ยุโรปตั้งอยู่ในแถบอบอุ่นเหนือ ทางทิศตะวันออกจรดกับทวีปเอเชีย มีภูเขาอูราล แม่น้ำอูราล ทะเลดำ คัสเปียน ภูเขาคอเคซัส กันเป็นเขตแดน ส่วนทิศเหนือ ทิศใต้ และทิศตะวันตก จดทะเลทั้งสามด้าน

พื้นที่- มีที่ราบอยู่ตอนกลาง ตั้งแต่ภาคใต้ของอังกฤษ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือของฝรั่งเศสไปจนถึงกับภูเขาอูราล ที่ตอนอยู่ตอนเหนือ เช่นพื้นที่ในแหลมสแกนดิเนเวีย และที่ราบสูงตอนใต้ได้แก่พื้นที่ตั้งแต่คาบสมุทรไอบेरูเรียน (สเปน) ไปจนถึงแหลมอิตาลีแหลมบอลคาเนียที่ราบสูง

อากาศ- อากาศแบ่งออกเป็น ๓ ภาค คือ ภาคตะวันตก มีอากาศอบอุ่นและมีฝนตกพอลดเลียงกันพืช ภาคตะวันออกในฤดูร้อนอากาศร้อนจัด และในฤดูหนาวอากาศหนาวจัด ภาคใต้แถบนี้มีอากาศร้อนปานกลาง

พืชผล- มีพืชผลที่เกิดขึ้นในอากาศร้อนและอากาศหนาวตามแถบที่แบ่งตามอากาศ จำพวกสัตว์มีตัว มีม้า สุนัข และ แพะ สุนัข ๑๐๐ จำพวกวัว มี ถ่านหิน เหล็ก ตะกั่ว ทองแดง ดีบุก เหล็ก หินชนวน หินอ่อน ดังกะสี ทองคำขาว

ประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรป

พลเมือง— เป็นชาติคิวกอน ชาติเคกท์ ชาติสตาฟ ชาติฟินนุ
ชาติแลบป ชาติแมกยารุ เคอวก ฯลฯ

ประเทศ— ในทวีปยุโรป มีประเทศใหญ่ ๆ หลายประเทศ
เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมันนี รัสเซีย อิตาลี ฮอลแลนด์
สวิตเซอร์แลนด์ เดนมาร์ก สวีเดน เบลเยี่ยม ทั้งจะกล่าว
ต่อไปนี้ ตามลำดับ คือ:-

๑. ประเทศอังกฤษ

อาณาเขตต์— ประเทศอังกฤษ ประกอบด้วยเกาะใหญ่
น้อยหลายพันเกาะ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของยุโรป มีทะเลเหนือ,
ช่องอังกฤษ, ช่องโดเวอร์เป็นแนวกัน

อังกฤษแบ่งออกเป็นภาค ๆ— คือ ภาคอังกฤษและเวลส์
ภาคสก็อตแลนด์ ภาคไอร์แลนด์

พื้นที่— พื้นที่แบ่งออกตามภาค ดังนี้:-

๑ อังกฤษ เป็นที่ราบทั่วไป แต่ทางตะวันตกเป็นผืนภูเขา
ขรุขระ แล้วแผ่ลงเป็นคanyon ทางตะวันออก

๒ ไอร์แลนด์ ตอนกลางเป็นที่ราบกว้างใหญ่ มีภูเขาต่ำอ้อมรอบๆ

๓ สก็อตแลนด์ เป็นที่ดอน เต็มไปด้วยภูเขา แต่ตามชาย
ทะเลมีที่ราบบ้าง

อากาศ— เนื่องจากมีทะเลอ้อมรอบ อากาศจึงไม่ร้อน

ไม่หนาวเกินไป ในประเทศอังกฤษมีฝนตกมากกว่าประเทศอื่น

การอาชีพ - พลเมืองทำการหัตถกรรมมากที่สุด - การ
กสิกรรมเป็นที่สอง การค้าขายเป็นที่สาม

สินค้าออก - มีเครื่องนุ่งห่ม เครื่องเหล็ก เครื่องแร่ต่าง ๆ
เช่น ผ้าฝ้ายและด้าย ผ้าขนสัตว์ ถ่านหิน เครื่องจักร

เมืองท่า - กลาสโกว์ คันที้ เป็นเมืองท่าใหญ่ในสก็อตแลนด์
ค้าขายกับอเมริกา คาร์ดิฟ เป็นเมืองท่าใหญ่ที่สุดในเวลส์จำหน่าย
ถ่านหิน เบลฟาสต์ เป็นเมืองท่าใหญ่ที่สุดในไอร์แลนด์มีการ
ค้าเรือและทอดผ้าดิน เมืองคัมบลี เป็นเมืองหลวงของไอร์แลนด์

ลอนดอน เป็นเมืองหลวงของอังกฤษ เป็นเมืองท่าที่ใหญ่ที่สุด
นอกจากนี้ยังมีเวสต์มินสเตอร์, เสาเทมเปิล นิวคาสเซิล ฯลฯ

การปกครอง - แบบประชาธิปไตย มีพระเจ้าแผ่นดินอยู่ได้
กฎหมาย มีสภาสูง สภาผู้แทนราษฎร รวมกันเรียกว่ารัฐสภา
(ปาร์เลียมেন্ট) การปกครองของอังกฤษนี้ เป็นแบบของการ
ปกครองสำหรับประเทศอื่นเห็นตาม เช่น ญี่ปุ่น สยาม ก็ได้เห็น
ตามหลักกัน.

๒. ฝรั่งเศส

ที่ตั้งและอาณาเขต - ตั้งอยู่ใต้ประเทศอังกฤษ ขั้วของอังกฤษ
และช่องแคบแวนเป็นเขตคั่น มีอาณาเขตดังนี้ ทิศตะวันตกจด

ข้าวบิณฑ์ เศรษฐีได้จับภรรยาหนีศ ที่ศวันออกจกภรรยาแดงป
ที่ศวันออกเฉียงเหนือจกชองแดงนุ

พื้นที่- ทางศวันออกมีภูเขามาก ตอนกลางเป็นที่ราบสูง
แถบชายทะเลเป็นเนิน

ที่ราบ อยู่ทางทิศตะวันตก เป็นที่ราบต่ำกว่าที่อื่น ๆ ที่ราบ
ของฝรั่งเศสมี ๔ แห่ง คือ ที่ราบเหนือ ที่ราบตองผิงแม่น้ำดำวี่ ที่ราบ
ตะวันตกเฉียงใต้ และที่ราบตามผิงแม่น้ำโรน

อากาศ- คล้ายคลึงกับอังกฤษมาก แต่ในฤดูร้อนร้อนกว่า
และในฤดูหนาวหนาวกว่าเล็กน้อย ทางตะวันตกอยู่ใกล้ทะเลจึงมี
อากาศดีกว่าทางตะวันออก และภาคนี้มีฝนตกชุกมากกว่าทาง
ตะวันออกด้วย

การอาชีพของพลเมือง- ทำการเพาะปลูก เช่นปลูกข้าว
ข้าวไรย์ ข้าวไรย์ (ทางแถบเหนือ) ปลูกในมณฑล
เบอริงตัน นอกนั้นยังปลูกมันฝรั่ง ยาสูบ บาน บัต ฯลฯ การ
หัตถกรรม ทำผ้าขนสัตว์ ผ้าไหม ผ้าฝ้าย ผ้าลินิน เครื่องจักร
การค้าขายติดต่อกับต่างประเทศทั่วโลก

สินค้าที่ส่งมาสยาม- มีผ้าขนสัตว์ เครื่องจักร ผ้าลินิน
นมและเนย

เมืองสำคัญ- ปารีสเป็นเมืองหลวงของฝรั่งเศส และเป็น
ศูนย์กลางของการหัตถกรรมทุกชนิด เช่น ทำหมวก เครื่องนุ่งห่ม

ของสัตว์ เครื่องสำอาง เครื่องประดับบ้าน ปาร์ตีเป็นเมืองทั้งดงาม
ที่สุดในโลก

แวนูวาตู มีพระราชวังงดงาม เป็นที่เชิดสัญญาณบัก เป็น
พ.ศ. ๒๕๖๓

ตุรกี มีการตัดถนน และพาณิชย์กรรมมาก มีโรงงาน
ถลุงเหล็ก ทองแดง ทำปูนใหญ่ ฯลฯ

เมืองท่า- มาร์เซอส์ เป็นท่าเรือใหญ่ที่สุด คำขายกับเมือง
ต่าง ๆ ในทะเลเมดิเตอร์เรเนียน และทวีปเอเชีย ยอดเศรษ
ษฐกิจ คำขายกับอาฟริกา ยุโรป มีบริษัท เหล้าองุ่น หนังสือ
ปลา และผลไม้เป็นสินค้าออก

การปกครอง- แบบประชาธิปไตย มีประธานาธิบดีเป็น
ประมุขอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๗ ปี มีรัฐสภา ๒ สภา คือสภา
เซเนตกับสภาผู้แทนราษฎร ส่วนการปกครองท้องถิ่น แบ่งออกเป็น
เป็นมณฑล จังหวัด อำเภอ ตำบล

เมืองขึ้นของฝรั่งเศสโกสียาม- ลาว คังเกีย ญวน
เขมร เรียกว่า อินโดจีนของฝรั่งเศส.

๓. เยอรมนี

ประเทศเยอรมนี ตั้งอยู่ระหว่างฝรั่งเศสและโปแลนด์ พื้นที่
ของประเทศนี้แบ่งออกเป็นส่วน ๆ คือ

๓. บาวาเรีย จือร์เค็มบูร์ก และบาเดิน เป็นที่ราบสูงมาก
๔. ดุ่มแม่น้ำไรน์ตอนกลาง มีภูเขาและที่ราบตามเนินเขา
๕. ภาคกลาง มีภูเขาเทือกยาว ๆ ตามไหล่เขาปกคลุมไป

ด้วยป่าไม้

๔. ภาคเหนือ เป็นที่ราบใหญ่ ตั้งแต่ยอดดันทุนถึงโปแลนด์
อากาศ- ภาคตะวันตก ภาคใต้และภาคเหนือ มีอากาศ
อบอุ่น แต่ทางภาคตะวันออก มีอากาศหนาวจัดในฤดูหนาวและ
ร้อนจัดในฤดูร้อน

พืชผล- พืชมีข้าวสาลี, ข้าวไรย์, ข้าวบาร์เลย์, ข้าวโอต,
มันฝรั่ง, องุ่น ฯลฯ แร่ มีถ่านหิน, เหล็ก, สังกะสี, ตะกั่ว, คอปเปอร์,
ทองแดง, เงิน, สังกะสี มี วัว, ม้า, หมู, แพะ, แกะ

การอาชีพของพลเมือง- ทำการเพาะปลูกพืชต่าง ๆ ที่กล่าว
แล้ว การหัตถกรรมมีมากที่สุดในทวีปยุโรป การค้าขายได้ทำการ
ค้าขายติดต่อกับประเทศต่าง ๆ แทบทั่วโลก

สินค้าออก- เครื่องเหล็ก เครื่องจักร น้ำตาล (มากที่สุด)
เครื่องนุ่งห่มทำด้วยไหม ผ้าและขนสัตว์ เน้บ เบียร์ ด้ายขมผ้า
เครื่องเขียน

เมืองสำคัญ- เบอร์ลิน เป็นเมืองหลวง มุนเชิน เป็น
เมืองหลวงของบาวาเรีย เดรสเดินเป็นเมืองหลวงของแซกซอน
ดตุการุท เป็นเมืองหลวงของจือร์เค็มบูร์ก

โคโลญ- มีโรงทอผ้ามาก แมคซบูรค เป็นศูนย์กลางของ
การทำน้ำตาล เฮดเซิน เป็นศูนย์กลางของการทำเครื่องถ้วย
เครื่องจักร ฯลฯ

เมืองท่า- แฮมบูรค เป็นเมืองท่าใหญ่ที่สุด เบรเมน เป็นเมือง
ที่สอง ฯลฯ

การปกครอง- เป็นสหรัฐเหมือนสหรัฐอเมริกา สหรัฐฉวีต
ฯลฯ ราชอาณาจักรเยอรมนีมี ๒๕ รัฐ ต่างรัฐต่างปกครอง
กันเอง อย่างประชาธิปไตย รัฐใหญ่ ๆ คือ ปรุสเซีย บาวาเรีย
แซกซอนนี วัือรเคมบูรค และบาเดน ต่างรัฐต่างส่งผู้แทนราษฎร
ไปนั่งในสภาการแผ่นดิน ส่วนประธานาธิบดีนั้น ราษฎรทั้งประเทศ
เป็นผู้เลือก อยู่ในตำแหน่งคราวละ ๗ ปี

การทหาร- ชาวเยอรมัน เป็นคนแข็งแรง รักการเป็นทหาร
ตั้งใจฝึกหัดวิชาการ ทหารจนชำนาญ ไม่ยอมให้ชาติใดขึ้นหน้า
ในเรื่องการทหาร จะเห็นได้เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๗-๒๔๖๒ นั้น แม้
เยอรมันจะยอมแพ้สัมพันธมิตร ก็ด้วยการอดอาหาร แต่ส่วนกำลัง
ทางกองทัพยังคงบริบูรณ์.

๔. ประเทศรัสเซีย

รัสเซีย ประกอบด้วยรัฐหลายรัฐ คือ ๑. สหรัฐโซเวียตรัสเซีย
๒. สหรัฐทรานส์คอคาเซีย ๓. รัฐยูเครน ๔. รัฐไวคัสรัสเซีย

๕. รัฐอุษเบกิสถาน ๖. รัฐเคอร์กิสถาน ๗. รัฐทาจิกิสถาน
ภูมิประเทศและอาณาเขตต์— ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของ
ยุโรป ทิศเหนือจรดทะเลขาวและมหาสมุทรอาร์กติก ทิศตะวันตก
จรดพืดตันกูราว ทิศใต้จรดทะเลดำ ภูเขาคอเคซัสและทะเลดำ
กัสมิเยน ทิศตะวันออกจรดภูเขาอรุราล

พื้นที่เป็นที่ราบลุ่มกว้างใหญ่ บางแห่งเป็นที่สูง

อากาศ— อากาศในรัสเซียร้อนหนาวปาน ๆ กัน แต่ในฤดู
หนาว อากาศหนาวจัดจนน้ำในแม่น้ำจับแข็ง ทางเหนือน้ำแข็งตั้ง
๖ เดือน ทางใต้และตอนกลางราว ๓-๔ เดือน

การอาชีพ— พลเมืองทำการหาเงินที่สำคัญ คือ—

๑. การเพาะปลูก เป็นอาชีพสำคัญที่สุด เช่นปลูกข้าวสาลี
ข้าวบาร์เลย์ ข้าวไรย์ ข้าวโอต องุ่น ยาสูบ ฯลฯ นอกจากนี้
มีการเลี้ยงสัตว์ เช่นวัว ม้า หมู แกะ และไก่

๒. การอุตสาหกรรม มีการขุดแร่ ทอผ้าฝ้าย ทำพรม ทอผ้า
ดินิน ทำเครื่องเหล็ก เครื่องหนัง คัดไม้ เลื่อยไม้ ฯลฯ

๓. การค้าขาย ได้ทำการขายของต่าง ๆ ที่ทำขึ้น เช่นไม้
กระดาน แร่ ผ้าดินิน ผ้าขนสัตว์ ผ้าฝ้าย นม เนย

เมืองสำคัญ— มอสโก เป็นเมืองหลวง ก็เยฟเป็นเมือง
หลวงของรัฐไครสต์เชีย นิซนีนอฟโกรอด เป็นตลาดค้าขายสำคัญ
ที่สุดแห่งหนึ่ง

เมืองท่า- เดนิกราก เป็นเมืองท่าทางทะเลบอลติก โข
เคตซา เป็นท่าเรือทางทะเลดำ

การปกครอง- เรียกว่า ยูเนียนออฟโซเชียลิสต์โซเวียต
รับบัลติก มีสภาการแผ่นดิน ๒ สภา คือสภาผู้แทนราษฎร กับสภา
ผู้แทนรัฐต่าง ๆ แต่ในระหว่าง ๒ สภานี้ - เลือกสมาชิกในสภาชั้น
คณะหนึ่ง เป็นสภากลางสำหรับบริหารการงานต่าง ๆ และมีหน้าที่
นัดประชุมสภาการแผ่นดินปีละครั้ง.

๕. ประเทศอิทาลี

ที่ตั้ง- ตั้งอยู่ในคาบสมุทร ซึ่งยื่นออกไปในทะเลเมดิเตอร์
เรเนียน มีอาณาเขตต์ คือ

ทิศใต้ จดทะเลเมดิเตอร์เรเนียน

ทิศตะวันตก จดทะเลไคเรเนียน

ทิศตะวันออก จดประเทศยูโกสลาเวีย

นอกจากอาณาเขตต์บนพื้นแผ่นดินแล้ว ยังมีเกาะต่าง ๆ รวม
อยู่ด้วยหลายสิบเกาะ เกาะใหญ่ ๆ คือ เกาะซิซิลี ซาร์ดิเนีย และ
เอลบา

พื้นที่- ทางภาคเหนือเป็นที่ราบกว้างใหญ่ มีแม่น้ำหลายสาย
ทางภาคใต้และภาคกลาง เป็นที่ราบสูงโดยมาก ที่ราบลุ่มมีชายทะเล
และตามฝั่งแม่น้ำไคเบอร. มีภูเขาสำคัญ ๆ หลายลูก เช่น ภูเขา
อะเปินไนน์

อากาศ- ทางภาคเหนือหนาวมาก เพราะอยู่ใกล้ภูเขาแอลป์
ในภาคกลางอากาศอบอุ่น มีฝนตก ภาคใต้อากาศร้อนจัด

อาชีพของพลเมือง- ทำนาและทำสวน เช่น ปลูกข้าวสาลี,
ข้าวไรน์, ถั่ว, บ๊วย, ยาสูบ, ต้นหม่อน, เลี้ยงสัตว์ ม้าวัว, แกะ,
แพะ, หมู, ไก่, ทำเครื่องนุ่งห่ม, เครื่องแก้ว, เครื่องเหล็ก, ถ้วยชาม,
เครื่องฮาวาย

สินค้าออก- ไหมดิบ ผ้า ผ้าย แพร เนยแข็ง บ๊วย ถั่ว
และมะนาว น้ำมันมะกอก

การปกครอง- มีรัฐสภา ๒ สภา คือสภาสูงกับสภาผู้แทน
ราษฎร อำนาจอธิปไตยอยู่ระการ (อำนาจบริหาร) อยู่แก่กษัตริย์
ส่วนอำนาจออกกฎหมาย (อำนาจนิติบัญญัติ) อยู่แก่กษัตริย์กับสภา
แผ่นดินรวมกัน

เมืองสำคัญ- กรุงโรม เป็นเมืองหลวง เจนีวา เนเปื้ส เมต
ดีนา เวนิซ บรินดิซี้ เป็นเมืองท่า มิถาน ตูริน เป็นศูนย์กลาง
ของการหัตถกรรม

อิตาลีเป็นบ่อเกิดแห่งความเจริญ ในสมัยโบราณ อิตาลี
เป็นประเทศที่เจริญมาก เจริญด้วยการศึกษา วรรณกรรม ศิลป
กรรม และพาณิชย์กรรม เช่นสมัยโรมกำลังรุ่งเรือง และเวนิซกำลัง
เฟื่องฟูด้วยการค้าขาย ความเจริญของอิตาลี สมัยตกต่ำบรรพนั้น
เป็นรากเง้าของความเจริญในประเทศต่างๆ สมัยปัจจุบัน.

๖. ประเทศกรีซ

พื้นที่ - เป็นทิวเขามาก มีที่ราบอยู่ตามฝั่งทะเลเอเจียน
หุบเขามั่ง

อากาศ - อากาศทั่ว ๆ ไปร้อน มีฝนตกในฤดูหนาวมาก
เพราะลมพัดมาแต่ทางทิศตะวันตก ทางทะเลตะวันตกจึงได้รับฝนมาก

การหาถิน - ทำการเพาะปลูก และเลี้ยงสัตว์อย่างเคียว กับ
อิตาลี ถิ่นค้าออกก็เหมือนอิตาลีโดยมาก

เมืองสำคัญ - เอเธน เป็นเมืองหลวง

การปกครอง - ประชาธิปไตย มีประธานาธิบดีเป็นประมุข

ความเจริญ - กรีซ ได้เจริญมาแต่ครั้งโบราณ ก่อนอิตาลี
(โรมัน) แต่บัดนี้ความเจริญเสื่อมลงมากแล้ว เป็นเพียงประเทศ
เล็ก ๆ เท่านั้น.

๗. สวิตเซอร์แลนด์

พื้นที่ - มีภูเขาสูงที่สุดในยุโรป ทางเหนือและทางตะวันออก
มีที่ราบ พื้นที่เป็นทุ่งหญ้ามาก

การอาชีพ - เลี้ยงสัตว์ เช่นวัว (มากที่สุด) แพะ แกะ หมู
ทำการทอผ้าฝ้าย ผ้าดกไม้ ผ้าไหม ทำนาฬิกา เนยแข็ง และนม
กระป๋อง

เมืองสำคัญ - กรุงเบิร์น เป็นเมืองหลวง เยเนวา เป็นท่าเรือ

ดัชนีภาคชาติ

การปกครอง - ประกอบด้วยรัฐต่าง ๆ ต่างรัฐต่างปกครอง
ตนเอง จึงเรียกว่า "สหภาพรัฐอิสระ" การปกครองเป็นประชาธิปไตย.

๘. ฮอลันดา-ฮังการี

ก. ฮอลันดา พื้นที่ประกอบด้วยภูเขา เป็นที่ตั้งของจังหวัด
เซอรูแดนตุ แต่ก็ยังมีการทำไร่ทำนาเป็นอาชีพสำคัญ

การปกครอง - แบบประชาธิปไตย

เมืองสำคัญ - เวียนนา เป็นเมืองหลวง

ข. ฮังการี พื้นที่ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ภาคกลางยุโรป การหา
กินของพลเมือง มีการปลูกข้าวสาลี ข้าวโอต ข้าวบาร์เลย์ ฯลฯ
การเลี้ยงไหมและผึ้ง ทำเบียร์ ทำน้ำตาล แยมและขนมปัง

เมืองหลวง - บูดาเปสต์

การปกครอง - แบบประชาธิปไตย.

๙. เซโก-สโลวาเกีย

พื้นที่-ประกอบด้วยภูเขา ตามพรมแดนมีภูเขาเป็นขอบเขต

อากาศ - ในฤดูร้อนกับฤดูหนาวต่างกันมาก ค่อนข้างมาก

หนาวมาก ไม่เหมือนประเทศที่อยู่ใกล้ทะเล

การอาชีพ— ขุดแร่ ถ่านหิน ปรอท ทำป่าไม้ ทำเบียร์
ทำเหล้า ทำน้ำตาล กระเบื้อง เครื่องแก้ว และทำการปลูกข้าว
ธัญพืช ผักผลไม้

เมืองหลวง— ปราก

การปกครอง— แบบประชาธิปไตย.

๑๐. ยูโกสลาเวีย

พื้นที่— ประกอบด้วยป่าและทุ่งหญ้า ที่ราบมีอยู่ตามลุ่มแม่น้ำ

การอาชีพ— ทำนา เลี้ยงสัตว์ ดินค้าออก จึงมีข้าวธัญ
พืชโกฐ ฝ้าย ไม้ กล้วย

เมืองหลวง— เบ็ดกราด (Belgrade)

การปกครอง— มีกษัตริย์ได้กฎหมาย ประเทศนี้มีอาณาจักร
ประกอบด้วยประเทศเซอร์เบีย มอนติเนโกร มณฑล บอสเนีย
เฮอร์เซโกวีนา คัดมาเคีย สลาโวนเนีย และดินแดนบางส่วน ของ
ออสเตรีย-ฮังการี ก่อนสงคราม.

๑๑. เบลเยียม

ที่ตั้ง— อยู่ทางเหนือของฝรั่งเศส มีอาณาเขตติดกับ
ฮอลแลนด์ทางเหนือ ติดเยอรมันทางตะวันออก ทางใต้ติดฝรั่งเศส

พื้นที่— เป็นที่ราบลุ่มทั่วไป แต่ทางตะวันออกเฉียงใต้เป็นที่
ราบสูง

อากาศ — คล้ายคลึงกับอังกฤษภาคใต้

อาชีพ — ๑. ปลูก ข้าวสาลี ข้าวไรย์ ข้าวโอต ยาสูบ

๒. ขุดแร่ ถ่านหิน เหล็ก ตะกั่ว สังกะสี กำมะถัน

๓. หัตถกรรม ทำเครื่องเหล็ก เครื่องจักร ทอผ้า

ขนสัตว์ ผักมัน ผ้าม้าย

เมืองสำคัญ — บรัสเซลส์ เป็นเมืองหลวง อันทเวิร์ป
(Antwerp) เป็นท่าเรือใหญ่ที่สุด ลีเอจ (liege) เป็นศูนย์กลาง
ของการทำเครื่องเหล็กและเครื่องจักร

การปกครอง — มีกษัตริย์ปกครอง แต่อยู่ใต้กฎหมาย.

๑๒. ฮอลแลนด์ (ฮอลันดา)

ประเทศฮอลแลนด์ (เนเธอร์แลนด์) อยู่ทางเหนือของเบลเยี่ยม
ทางทิศตะวันออก ติดกับเยอรมนี ทางใต้ติดกับเบลเยี่ยม
นอกนั้นจรดทะเล

พื้นที่ — พื้นที่อยู่ต่ำกว่าระดับน้ำทะเล และเป็นที่ราบลุ่มทั่วไป
จึงต้องทำเขื่อนกันน้ำ เพื่อมิให้น้ำทะเลท่วม เนื้อของประเทศ
เพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี โดยรุดออกไปในทะเล ใช้วิธีสูบน้ำในทะเลออก
จากฝั่งทถนนเขื่อน

การอาชีพ — ๑. ค้าขายมาก เพราะชำนาญการเดินเรือ

๒. การกสิกรรม มีเพาะปลูก และเลี้ยงสัตว์

๓. การขุดแร่ถ่านหิน

สินค้านำออก— เนยเหลว เนยแข็ง ไข่สด ๑๓.๑ กับสินค้า
ที่ได้จากหมู่เกาะอินเดียของฮอลแลนด์ คือ กาแฟ ข้าว ยาสูบ
เครื่องเทศ

เมืองสำคัญ—กรุงเฮก (Hague) เป็นเมืองหลวง ร็อตเตอร์ดัม
(Rotterdam) เป็นศูนย์กลางของการค้าการเดินเรือ เป็นเมืองท่าใหญ่
ที่สุดของฮอลแลนด์

การปกครอง— มีกษัตริย์อยู่ใต้กฎหมาย.

๑๓. เดนมาร์ก

พื้นที่— เป็นที่ลุ่ม บางแห่งต่ำกว่าระดับน้ำทะเล ต้องทำเขื่อน
ทางตะวันตกของแหลมจูตแลนด์ (jutland) มีพื้นที่ค่อนข้างเป็น
ทราย

อากาศ— อากาศหนาวมาก ฤดูหนาวนานกว่าฤดูร้อน หมอก
ลงเสมอ ฤดูร้อนอากาศร้อนพอประมาณ

อาชีพ— ทำนา ทำไร่ ทำสวน เป็นชาวนามากและประกอบ
อุตสาหกรรมเป็นพิเศษ มีเลี้ยงวัวไว้รีดนม, ทำเนย, เลี้ยงหมู,
เลี้ยงไก่, ไข่ขาย

ค้าขายกับเยอรมัน, อังกฤษ, สวีเดน, มากกว่าประเทศอื่น
สินค้านำออกคือ เนยเหลว, ไข่, เนื้อมู, หนังสัตว์ ๑๓.๑

เมืองสำคัญ - โคเปนเฮเก้น เป็นเมืองหลวง โอเดนุและ
อาลเบอรุก เป็นเมืองที่มีการค้าขายมาก

การปกครอง - มีกษัตริย์อยู่ได้กฎหมาย มีรัฐสภา ๒ สภา
คือสภาสูงและสภาผู้แทนราษฎร.

๑๔. นอร์เวย์

อยู่ในคาบสมุทรสแกนดิเนเวีย พินที่เป็นที่ราบสูง อากาศ
ไม่หนาวมากเหมือนอย่างประเทศอื่น

อาชีพ - ทำการเพาะปลูก ได้ยงสัตว์ และค้าขาย มีสินค้า
ออกคือ กระจาซ, ปลาเฮอริง, เนย, น้ำมัน, ยางต้น, ขนแกะ,
ไวต์ดัว

เมืองสำคัญ - ออสโล (Oslo) เป็นเมืองหลวง เบอรูเกน
เป็นเมืองท่าเรือสำคัญ และเป็นศูนย์กลางของตลาดปลา

แฮมเมอร์เฟตตุ เป็นเมืองที่เห็นตะวันในเวลากลางคืน

การปกครอง - มีกษัตริย์อยู่ได้กฎหมาย.

๑๕. สวีเดน

ตั้งอยู่บนแหลมสแกนดิเนเวีย ติดต่อกับนอร์เวย์ทางทิศตะวัน

ตก พินที่เป็นที่ราบโดยมาก มีอากาศคล้ายคลึงกับนอร์เวย์

การอาชีพ - เป็นชาวนาและชาวไร่ นอกจากนั้นยังทำการป่าไม้

ซุกแร่, ทำเครื่องนุ่งห่ม, ตั้งโรงเถี่ยไม้, ทำน้ำตาล, และถั่วขาม
สินค้าออก - เนย, แกะ, ไข่, เครื่องจักร, กระดาษ,
เหล็ก, และแม่เหล็ก ฯลฯ

เมืองสำคัญ - ดัตช์ไฮลุม เป็นเมืองหลวง โกเดนเบิร์กเป็น
ท่าเรือสำคัญ การอุตสาหกรรมมีบ่มแข็งแรง และเป็นศูนย์กลางของ
กองทัพอากาศ นอร์เวย์มีโรงทอผ้ามาก

การปกครอง - มีกษัตริย์อยู่ใต้กฎหมาย.

ประเทศต่างๆ ในอาฟริกา และอเมริกา

ค. ทวีปอาฟริกา

ที่ตั้ง— ตั้งอยู่ในระหว่างมหาสมุทรแอตแลนติก กับมหาสมุทรอินเดีย ทิศเหนือจดทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ทิศตะวันตกจดมหาสมุทรแอตแลนติก ทิศตะวันออกจดมหาสมุทรอินเดีย

พื้นที่— เป็นที่ตั้งเกือบทั้งหมด ทางภาคใต้สูงที่สุด ทางเหนือต่ำมาก ที่ราบลุ่มมีตามฝั่งทะเลรอบ ๆ มีทะเลทรายใหญ่หลายแห่ง คือ ทรายว (ใหญ่ที่สุดในโลก) ทรายใหญ่ประมาณเท่าประเทศสยาม ลิเบียมีอยู่ในทวีปแอฟริกา และนุเบีย ริมทะเลแดง

แม่น้ำสำคัญ— แม่น้ำไนล์ เป็นแม่น้ำยาวที่สุดในทวีปนี้ ต้นน้ำเกิดจากทะเลสาบวิกตอเรียแชนซา มีแก่งกาซาลจากสุดาน กับแก่งซีเรค และแอตบาราจาก อะมิฮูซี เนีย มา สม ทบ เป็นประโยชน์ในการเพาะปลูกมาก คล้ายแม่น้ำเจ้าพระยาในสยาม

อากาศ— ร้อนที่สุดในโลก เพราะตั้งอยู่ในแถบร้อนและมีทะเลทรายมาก แต่ตำบลที่อยู่ในแถบอบอุ่นเหนือและใต้ มีอากาศร้อนหนาวคล้ายยุโรป

พืชผล— ก. พืช— ถั่วลิสง, อ้อย, มะพร้าว, ข้าวต่าง ๆ สับปะรด, อินทผดัม, กาแฟ, มะขาม, การบูร, ถั่วลิสง, มะนาว, ฝ้าย, ฯลฯ

ข. แร่— ทองคำ, เพชร, ทองแดง, เหล็ก,

ก. ดัตช์-แรด, ช้าง, ช้างน้ำ, ม้าลาย, เลือดขาว, ดิง,
งู, นกกระจอกเทศ, วัว, เนื้อ, กวาง, หมู ฯลฯ ดัตช์เลี้ยง
มีแกะ, แพะ, วัว, ควาย, ม้า, นกกระจอกเทศ

พลเมือง - มี ๒ ชาติ คือ:-

(๑) คอคาเซียน ในภาคเหนือและภาคตะวันออก มีหลัก
แหล่งอยู่ตามทะเลทรายสะฮารา และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ของทวีป

(๒) ชาตินิโกร เป็นเจ้าของถิ่นเดิม อยู่ทั่วไปแถบใต้ทะเล
ทรายสะฮาราดงมา

ศาสนา - คอคาเซียน นับถือศาสนาอิสลาม นิโกรนับถือภูต
ผีและเทวดา ชาวยุโรปและอิมดซ์เซียนนับถือศาสนาคริสต์

ประเทศเอกราช - อียิปต์, อิมดซ์เซียน, ดิเบอเรีย นอก
นั้นเป็นเมืองขึ้นของประเทศในยุโรป เช่นของอังกฤษ, ฝรั่งเศส,
เบลเยียม, โปรตุเกส อิตาลี, สเปน.

๑. อียิปต์ (ไอยคุปต์)

พื้นที่ - เป็นทะเลทรายเป็นส่วนใหญ่ เป็นที่ราบน้อยที่สุด
ที่ราบมีอยู่ตามฝั่งแม่น้ำไนล์ พื้นที่ราบออกไปเป็นทะเลทราย
และเนินสูง ในทะเลทรายบางแห่งที่เรียกว่า "โอเอซิส" (Oasis)
ทำการเพาะปลูกได้ พลเมืองอาศัยอยู่ตามฝั่งแม่น้ำและตามโอเอซิส
เท่านั้น

อากาศ - กลางวันร้อน กลางคืนหนาว ฝนไม่ตก นอกจาก
ที่ชายทะเลเม็กซิโกเรเนียนเท่านั้น

พืชผล - ก. พืช - มีฝ้าย, อ้อย, ข้าว, ข้าวโพด, ข้าวสาลี,
ข้าวบาร์เลย์, ข้าวฟ่าง, อินทผลัม, มะเดื่อ, กล้วย, ๑๓๑

ข. แร่ - มีน้ำมันก๊าด, พดอยดีต่าง ๆ, เหล็ก, แมงกานีส

ค. สัตว์ - มีอูฐ, นกกระชอกเทศ

สินค้าสำคัญ - ฝ้ายดิบ, เนื้อมี้น้ำ, ข้าวสาลี, หนังสัตว์,
อินทผลัม, กล้วย ๑๓๒

เมืองสำคัญ - ไคโร เป็นเมืองหลวง และเป็นเมืองใหญ่ที่สุดใน
ในอาฟริกา อเล็กซานเดรีย, เป็นเมืองท่าสำคัญที่สุด ปอรตุเกส
เมืองท่าส่งถ่านหิน

การปกครอง - มีกษัตริย์อยู่ใต้กฎหมาย คณะเสนาบดี
เป็นผู้จัดการปกครองประเทศ.

๒. อียิปต์

พื้นที่ - มีภูเขาและหุบเขามาก พื้นที่เป็นที่สูงทั่วไป ที่ลาดต่ำ
ก็มีบ้าง ที่สูงมีอากาศดี มีคนอยู่มาก มีทุ่งหญ้า ที่สูงขึ้นไปอีกเป็น
ที่เหมาะสำหรับเลี้ยงม้าและแกะ ที่ต่ำมีอากาศร้อน

พืชผล - ข้าว, ข้าวสาลี, กาแฟ, ยางไม้, แกะ, ม้า, ข้าง,
แพะ, วัว, ทองคำ

สินค้าออก - งาม้าง, กาแฟ, หนังสืคั่ว, ฝรั่ง
เมืองสำคัญ - แอคคิโตบาบา เป็นเมืองหลวง
การปกครอง - มีกษัตริย์อยู่เหนือกฎหมาย.

๓. ติเบตเวีย

ประเทศนี้เกิดเมื่อ พ.ศ. ๒๓๖๕ ด้วยความอุปถัมภ์ของสมาคม
สังเคราะห์มนุษย์ในอเมริกา เพื่อให้เป็นที่อยู่ของชาติทิโกร
พื้นที่ ตามฝั่งทะเลเป็นกลุ่ม ที่ดินเหมาะแก่การเพาะปลูก ยัง
ไกลทะเล แผ่นดินยังสูงชันทุกที่
พืช - กาแฟ, มะพร้าว, ใคไค้, ช้อย, ใคดา, ยางรับเบอร์,
แอโรรด
เมืองสำคัญ - มอนโรเวีย เป็นเมืองหลวง.

๔. เมืองขึ้นของอังกฤษ

เมืองขึ้นของอังกฤษได้แก่แคว้นเหล่านี้คือ:-

๑. ดินรัฐอาฟริกาใต้ ๒. บาสุโตแลนด์ ๓. เบคัวนาแลนด์
๔. อาฟริกาตะวันตกเฉียงใต้ ๕. โรดีเซีย ๖. แทนแกนยิกา
๗. อาฟริกาตะวันออก ๘. แซนชิบาร์ ๙. อูแกนดา ๑๐. นียาซา
- แลนด์ ๑๑. โซมาลีแลนด์ ๑๒. สุดาน ๑๓. แกมเบีย ๑๔. ดีเออ
- ราลีโอน ๑๕. โกตดิวัวร์ ๑๖. โมเซอเวีย

๓. ดัทรัฐอาฟริกาใต้— เมืองเคปทาวน์ เป็นเมืองที่ตั้งศาลา
รัฐบาลมณฑลเคปออฟกูทโฮป และเป็นเมืองท่าเรือสำคัญที่สุด
มีเคอร์มาริตชเบอร์ก เป็นเมืองที่ตั้งศาลารัฐบาลมณฑล
นาตาล ปรีเตอเรีย เป็นเมืองที่ตั้งศาลารัฐบาล มณฑลทรานส์วาล
ไบตุมฟอนเตน เป็นเมืองที่ตั้งศาลารัฐบาล มณฑลฮอเรนญู
ฟรีดเตค

โยฮันนีส์เบอร์ก เป็นศูนย์กลางของบ่อทอง
คิมเบอด้เป็นศูนย์กลางของบ่อเพชร
โรมอนทาวน เป็นฐานทัพเรือของดัทรัฐนี้.

เมืองขึ้นแห่งอื่น ๆ ของอังกฤษ

๑. บาตุโตแดนตุ— เมืองซีอามาเซรู
๒. เบคัวนาแดนตุ— เมพคิง เป็นเมืองสำคัญ
๓. โรดเซีย— ซาติสเบอรั เป็นเมืองหลวง
๔. อาฟริกาตะวันตกเฉียงใต้— จินตุสตุเป็นเมืองหลวง
๕. แคนแทนยิกา— คารูเฮดซาดัมเป็นเมืองท่า
๖. สูดาน— คารูคุมเป็นเมืองหลวง
๗. ฮูแกนดา—
๘. แกมเบีย— แบดเฮอรัสต์ เป็นเมืองหลวง
๙. ดีเออราลีโอน— ฟรีทาวน์ เป็นเมืองท่า

- ๓๐. โกดตุโกดตุ- แอคราเป็นเมืองท่า
- ๓๑. โนเยอเวีย- ดากอง เป็นเมืองท่า
- ๓๒. แซนซีบาร์- แซนซีบาร์เป็นเมืองท่า
- ๓๓. โซมาลีแลนด์- เบอเบอราเป็นเมืองท่า
- ๓๔. นียาซาแลนด์- ซอมบาเป็นเมืองสำคัญ.

๕. เมืองขึ้นของฝรั่งเศส

- ๑. มอรอกโก- เฟซเป็นเมืองหลวง มอรอกโก เป็น
ที่ชุมนุมการค้าขาย คัมเจียร์เป็นท่าเรือ
- ๒. อังจีเรีย- อังจีร์เป็นเมืองหลวง บุกกี, พัลวิดัลเป็น
เมืองท่า
- ๓. คูนิเซีย- คูนิส์ เป็นเมืองหลวง
- ๔. อาฟริกาตะวันตก- คากาเป็นเมืองหลวง คิมบัคคู
เป็นที่ชุมนุมการค้าขาย บังเกอวิดัล และโดเม
เป็นท่าเรือ
- ๕. อาฟริกากลาง- บราชซาวิดัล เป็นเมืองหลวง ดิเบอ
วิดัล และโตอังกิ เป็นเมืองท่า
- ๖. โซมาลีแลนด์- จิบูตี เป็นเมืองหลวง
- ๗. มาดากัสการ์- แอนตานานาริโว เป็นเมืองหลวง
มารุงกาเป็นเมืองท่า.

๒. เมืองขึ้นของเบตเจียม

๑. กองโก- โบมา เป็นเมืองหลวง และเป็นเมืองท่า
เฮติซาเบทวิตตุ เป็นศูนย์กลางของทองแดง
- พืชผล- มะพร้าว, กาแฟ, ทองคำ, เหล็ก, คีบูก,

๗. เมืองขึ้นของโปรตุเกส

๑. ชังโกตา- โดนคา เป็นเมืองหลวง
๒. โมแซมบิก- โมแซมบิกเป็นเมืองหลวง
๓. กินี-

๘. เมืองขึ้นของอิตาลี

๑. ตริโปลี- ตริโปลีเป็นเมืองหลวง
๒. อีริเทรีย- มัตโซวา เป็นเมืองหลวงและเมืองท่า
๓. โซมาลีแลนด์- มอกดิช เป็นเมืองหลวง.

๙. เมืองขึ้นของสเปน

๑. ริฟ- ซิวดา เป็นเมืองหลวง
 ๒. วิโอเคอโอโร- วิดดูซังเนโร เป็นท่าเรือ
 ๓. กินี-
-

ม. ทวีปอเมริกาเหนือ

อาณาเขตต์ - ทิศเหนือจดมหาสมุทรอาร์กติก ทิศตะวันออก
จดมหาสมุทรแอตแลนติก ทางทิศใต้จดทวีปอเมริกาใต้ ทางทิศ
ตะวันตกจดมหาสมุทรแปซิฟิก

พื้นที่ - เป็นที่ราบสูงแถบหนึ่ง เป็นที่ราบลุ่มอีกแถบหนึ่ง มี
ภูเขาเรอกลี เป็นภูเขาสำคัญ มีแม่น้ำ ทะเลสาบหลายแห่ง

อากาศ - อากาศค่อนข้างร้อนปาน ๆ ด้ยาม แต่สหภาพรัฐ
อเมริกาอากาศอบอุ่น แคนาดาและอาลาสกา ค่อนข้างหนาว

พลเมือง - ชาวพื้นเมือง คือชาวเอสกีโม และชาวอินเดียน
แดง ชาติที่มาอยู่ใหม่เป็นชาวยุโรปโดยมาก มีชาวอาเซีย (จีน
ญี่ปุ่น) ด้วย.

๑. สหภาพรัฐอเมริกา

อาณาเขตต์ - อยู่ระหว่างแคนาดากับเม็กซิโก ทิศเหนือ
จดมหาสมุทรแปซิฟิก ถึงทะเลสาบดักลาส จนถึงมหาสมุทร
แอตแลนติก ที่ชื่อว่า "พื้นดิน" ทิศใต้จดเม็กซิโก

พื้นที่ - มีที่ราบตามชายทะเล ที่ราบสูงระหว่างภูเขาแคสเคด
ลีเออร์ราเนวาคา กับภูเขาเรอกลี ที่ราบใหญ่ในบริเวณแม่น้ำมิสซิส
ซิปปี ฯลฯ

อากาศ - ฤดูหนาว ค่ำบดที่อยู่ใต้ที่สุกหนาวกว่าดยาม ใน
ฤดูร้อนแถบเหนือร้อนน้อยกว่าดยาม แต่ตามฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิก
อากาศเย็นสบาย

การอาชีพ - พืชเมืองของประเทศนี้ทำการอาชีพสำคัญ ๆ
หลายอย่าง คือ

๑. การกสิกรรม - ก. ทำไร่ทำนา ปลูกพืชเหล่านี้ คือ
ข้าวโพด, ข้าวโอต, ถั่ว, ข้าวบาร์เลย์, ข้าวไรย์, มันฝรั่ง,
ยาสูบ, มัน, ถั่ว, ถั่ว, ฯลฯ

ข. เลี้ยงสัตว์ - มี วัว, แกะ, ม้า, หมู

ค. การขุดแร่ - คือ ถ่านหิน, เหล็ก, บิโตรเลียม, ทอง
แดง, ตะกั่ว, แกลบ, เบริล, กำมะถัน, ทองคำ, เงิน, สังกะสี,
ปรอท, เกลือ, หินปูน

ง. การหัตถกรรม - ทำ เครื่องเหล็ก, เครื่องนุ่งห่ม, เครื่อง
หนัง, เครื่องอาหาร

สินค้าขาออก - ถั่ว, บิโตรเลียม, เครื่องจักร, รถยนต์,
เครื่องอะไหล่, เครื่องเหล็ก, ข้าวและแป้งสาลี, ยาสูบ, ถั่ว,
ถ่านหิน, ไม้กระดาน, เครื่องทำด้วยยาง

เมืองท่า - ซานฟรานซิสโก, ปอร์ตแลนด์, นิวออร์ลีนส์,
บอสตัน, ฟิลาเดลเฟีย, นิวยอร์ก (เป็นท่าเรือใหญ่ที่สุด และงาน
ที่สุด) ชิคาโก

เมืองสำคัญ- วอชิงตัน เป็นเมืองหลวงของสหรัฐ ชิคาโก เป็นศูนย์กลางของตลาดเนื้อสัตว์ และเป็นชุมทางรถไฟใหญ่ที่สุดในโลก บอสตัน เป็นศูนย์กลางของการศึกษาในประเทศนี้ เซนต์ลุยส์ เป็นศูนย์กลางของการค้าในลุ่มแม่น้ำมิสซิปปี

การปกครอง- ประกอบด้วย ๑. เขตคักกลางอันเป็นที่ตั้งเมืองหลวง ๒. แคว้นอาลาสก้า ๓. รัฐเก่าครั้งประกาศอิสรภาพ ๓๓ รัฐ ๔. รัฐใหม่ ๓๕ รัฐ ๕. เกาะฮาวาย ต่างรัฐต่างมีอิสระปกครองตนเองแบบประชาธิปไตย รัฐบาลของรัฐหนึ่ง ๆ มีผู้ว่าราชการแห่งรัฐกับรัฐสภา (มี ๒ สภา คือ สภาซันเนต และสภาผู้แทนราษฎร)

ส่วนรัฐบาลกลางนั้น มีอำนาจควบคุมการงานของประเทศทั่วไป (ประกอบด้วยประธานาธิบดี, สภาซันเนต, สภาผู้แทนราษฎร และคณะเสนาบดี).

๒. แคนาดา

พื้นที่- ทางตะวันตกเป็นทิวเขาสลับ มีภูเขาคาสเคด เขตเคอร์น และร็อกกี ตอนกลางเป็นทุ่งกว้างใหญ่ ตอนเหนือทะเลดำมูร์เรย์ และแม่น้ำเซนต์ลอว์เรนซ์ เป็นทิวเขาสลับมีแม่น้ำหลายสาย

อากาศ- ฤดูหนาว ๗ จิต แถบตะวันออกหนาวกว่าแถบ

ตะวันตกก มีดมหานาวพิศผ่านที่ราบคอนกลาง

การอาชีพ— ๑. กสิกรรม— ปลูกข้าวดำดี, ข้าวโศก,
 อนุ่น, แอปเปิ้ล, ยาสูบ, ข้าวไรย์ ฯลฯ

๒. ทำการป่าไม้, ไม้สน, ไม้โอ๊ค ฯลฯ

๓. การเลี้ยงสัตว์— วัว, แกะ, ม้า

๔. การประมง— จับปลาคอด, แซลมอน, เฮอร์ริง

๕. ขุดแร่— นิกเกิล, ถ่านหิน, ทองคำ, ทองแดง, เหล็ก,
 เงิน, สังกะสี ฯลฯ

สินค้าออก— ข้าวและแป้งดำดี, ข้าวโศก, เนย, ปลา, เนื้อ,
 หมู, วัว, นิกเกิล, ถ่านหิน, ทองคำ

เมืองท่า— มอนตรีอัล, คิวเบค, แอลิแฟกซ์, วิกตอเรีย,
 (บนเกาะแวนคูเวอร์)

เมืองสำคัญ— ออคตะวา เป็นที่ตั้งรัฐบาล

การปกครอง— แบ่งเป็น ๘ มณฑล ทุก ๆ มณฑลมีสมุห
 เทศาภิบาล และรัฐบาล ดำเนินการงานต่าง ๆ ในมณฑล แต่
 กิจการของชาติอยู่ที่รัฐบาลกลาง ซึ่งมีข้าหลวงต่างพระองค์ของ
 อังกฤษกับรัฐบาลเป็นผู้รับผิดชอบ.

๓. เม็กซิโก

พื้นที่— เป็นที่ราบสูงทั้งประเทศ เว้นแต่ชายทะเลเท่านั้น

อากาศ- แถบชายทะเลอากาศร้อน บนที่ราบสูงอากาศ
อบอุ่น

การอาชีพ- (๑) เพาะปลูก- ข้าวสาลี ข้าวโพด ข้าว
อ้อย ถั่วฝักยาว ถั่วเขียว ถั่วเหลือง ถั่วลิสง ถั่วแดง ถั่วเขียว ถั่วเหลือง ถั่วลิสง ถั่วแดง

(๒) ขุดแร่- ทองคำ ทองแดง เหล็ก ดีบุก ถ่านหิน พรอท
ทองคำขาว สังกะสี ฯลฯ

(๓) เลี้ยงสัตว์- ม้า วัว แกะ และหมู

(๔) หัตถกรรม- ทอผ้าฝ้าย ผ้าขนสัตว์ ทำเครื่องหนัง
มอญบูท

เมืองสำคัญ- เม็กซิโกเป็นเมืองหลวง เวราครูซเป็นท่า
เรือใหญ่ ซานติอาโกเป็นท่าเรือทางค้าขายแปซิฟิก

การปกครอง มีรัฐ ๒๘ รัฐ เดียนแบบสหพันธรัฐอเมริกา
ประธานาธิบดีอยู่ในตำแหน่ง ๔ ปี.

๔. อเมริกากลาง

พื้นที่ มีที่ราบสูงประกอบด้วยภูเขา มีภูเขาไฟมาก มีที่
ราบลุ่มแถบชายทะเลค้ำนมทางสมุทรแอตแลนติก

อากาศ ร้อนและฝนตกชุก

พืชผล คล้ายเม็กซิโก

การปกครอง มีแกว้นต่าง ๆ ที่สำคัญ คือ

- (๓) กัฏติมาดา กัฏติมาดา เป็นเมืองหลวง
 (๒) ชอนตุราต เครุชเกลปา เป็นเมืองหลวง
 (๓) ชอนตุราตของอังกถ เบ็ดช เป็นเมืองหลวง
 (๔) นิการากัว มาหากัว เป็นเมืองหลวง
 (๕) คอสตาริกา ซาดโจส เป็นเมืองหลวง
 (๖) ปานามา ปานามา เป็นเมืองหลวง.

๕. หมู่เกาะอินเดียนตะวันตก

เป็นหมู่เกาะยาวแต่คาบสมุทรฟลอริดาและ ยูกาตามไปจนถึง
 อ่าวปาเรีย เหนือฝั่งทะเลประเทศเวนิซุเอลา แบ่งเป็น ๓ หมู่ คือ

๑. หมู่เกาะแอนติลล์ใหญ่ มีเกาะคิวบา ไฮติ จาเมกา
 และปอร์โตริโกเป็นสำคัญ

๒. หมู่เกาะแอนติลล์น้อย ประกอบด้วยเกาะเล็ก ๆ เป็น
 อันมาก ที่สำคัญคือ เกาะตรินิแดด

๓. หมู่เกาะมาฮาลา ซึ่งมีเกาะนิวโปรจีเดนซุเป็นสำคัญ เกาะ
 ต่าง ๆ ในหมู่เกาะอินเดียนตะวันตก เป็นเมืองขึ้นของประเทศอื่น
 เว้นแต่เกาะคิวบาและไฮติ

คิวบา เป็นเอกราชมีการปกครองแบบประชาธิปไตย เป็น
 เกาะใหญ่ (ที่สุดในเกาะอินเดียนตะวันตก) อาภาศอบย่นตั้งว่าเกาะ
 อื่น ๆ ที่ใกล้เคียง)

พืชผล มี ข้าว กาแฟ ผ้าย โศโก้ สัตว์มีตัวเป็นสัตว์
ที่สำคัญ แร่ มีทองแดงมากกว่าแร่อื่น ๆ

เมืองสำคัญ ชาวานา เป็นเมืองหลวง

ไฮติ เป็นประเทศปกครองอย่างประชาธิปไตย ๒ ประเทศ
คือ ไฮติ กับ ซานตอมิงโก

เมืองสำคัญ ปอริโตปรีนซ์ เป็นเมืองหลวงของไฮติ

ซานตอมิงโก เป็นเมืองหลวงของซานตอมิงโก ส่วน จาเมกา
ตรินิแดด เป็นของอังกฤษ

ปอริโตริโก เป็นของอเมริกา.

ง. ทวีปอเมริกาใต้

พื้นที่ กล้ายอเมริกาเหนือ คือ มีภูเขาชื่อแอนดิสเป็นพืดยาว ทวีปนี้แถบตะวันตกเป็นที่ราบสูง และที่ราบสูงนี้ลาดต่ำลงไปทางตะวันออก จนเกิดเป็นที่ราบอันกว้างใหญ่ในตอนกลาง

อากาศ อเมริกาใต้อยู่ในแถบร้อนถึง ๒ ใน ๓ ส่วน ฉะนั้นอากาศจึงร้อนมาก

พืช มีไม้ป่าสำคัญหลายอย่าง คือ ชินโคนา, ไซค, ต้นมันสำปะหลัง. พืชที่ปลูกกันมาก คือ กาแฟ อ้อย ยาสูบ โคโก้ เครื่องเทศ ผ้าย คราม ข้าวสาลี

สัตว์ สัตว์ป่ามีถึง เลือคำ งูต่าง ๆ สัตว์เลี้ยงมี ม้า วัว แกะ

แร่ มี เพชร ทองแดง ในเปรู พลเมือง ส่วนมากเป็นชาวอินเดียนแดง และเมสติซอ นอกนั้นเป็นชาวสเปน โปรตุเกส นิโกร

ประเทศต่าง ๆ มีประเทศริบับติก ๓๐ ประเทศ และแคว้นเป็นเมืองขึ้นของชาติอื่น ๓ แคว้น ดังต่อไปนี้

๑. บราซิล	ริโอเดอจาเนโร	เป็นเมืองหลวง
๒. ชารุเจนตินา	บัวโนสแอเรส	"

๓. ชิตี	ฉันทิกาโก	เป็นเมืองหลวง
๔. เปรุ	ดึมา	"
๕. โปติเวีย	ตุกูรี	"
๖. โคตันเบีย	โบโกตา	"
๗. เวเนซุเอลา	คาราคาส	"
๘. เอกัวดอร์	กีโต	"
๙. ปารากวัย	อะสังชัน	"
๑๐. อูรุกวัย	มอนเตวิโด	"
๑๑. กิอานา (ฮังกฤษ)	ยอรวูเทาน์	"
๑๒. กิอานา (ชอตต์นคา)	ปารามาริโบ	"
๑๓. กิอานา (ฝรั่งเศส)	กวยเญนุ	"

พระยาสุวณฺธิราช ผู้พิมพ์โฆษณา
พิมพ์ที่โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ ถนนบำรุงเมือง พระนคร

Pl. 8